

BIBLICKÉ ÚKOLY

IV. čtvrtletí 1971

CHCEŠ BÝT ZDRÁV?

ÚVOD

Vykoupení má za úkol vytvořit v člověku opět obraz Boží, přivést ho zpět k dokonalosti, v níž byl stvořen. Má podporovat rozvoj těla, mysli i duše, aby si člověk uvědomil, jaký cíl s ním Bůh sledoval při stvoření. To tvoří hlavní smysl života.

Obnovení člověka

Základní verš: Jan 3, 16.

„Jádrem evangelia je obnovení.“ Verš Jan 3, 16 dokazuje, že Bůh chtěl vydobýt člověku zpět to, co bylo hříchem ztraceno.

Obnovit značí uvést zpět do dřívějšího či původního stavu. Pán přivádí hříšného, slabého člověka pomocí evangelia zpět do bezhříšného stavu.

Při studiu Božího slova v tomto čtvrtletí poznáme, jak Kristus „obnovitel“ vysvobozuje člověka z poskvrn hříchu a vrací mu skrze smíření bezhříšný Adamův stav.

I. Původní stav člověka (1 Moj 1, 27. 31a)

Adam a Eva, první muž a žena, byli stvořeni k Božímu obrazu. Z nich pochází náš život. Ovšem, mravní charakter Adamových potomků se nepodobá původnímu charakteru prvního člověka. Naši prarodiče byli původně nevinní a svatí a měli „ušlechtilé rysy povahy, bez sklonů ke zlému.“ Mohli všestranně růst a rozvíjet se.

Adam a jeho krásná družka byli svobodnými mravními jedinci, nebyli však nesmrtelní. Museli dříve osvědčit svoji věrnost vůči Bohu; pak mohli získat dar nesmrtelného života. Tuto zkoušku představoval pro ně strom poznání dobrého a zlého.

Zamysleme se nad původním stavem prvního manželského páru:

Fyzicky: Adam byl dvakrát tak velký jako dnešní obyvatelé země a byl krásně stavěný. Pleť měl zdravě zbarvenou, plnou života — nebyl bílý ani bledý. Eva nebyla tak velká jako Adam. Dosahovala mu hlavou kousek nad ramena.

Duchovně: E. G. Whiteová napsala, že důstojný Adam v ráji byl zahalen do roucha slávy. Neměl ani poskvrnu hříchu. Byl silný a dokonalý před Bohem. Veškeré orgány a schopnosti jeho bytosti byly rovnoměrně rozvinuty a sladěny. Poslouchal Boha s radostí a těšil se ze společnosti svatých andělů, kteří byli jeho učiteli.

Duševně: Když člověk vyšel z Boží ruky, byl duševně i tělesně dokonalý. Mohl se však nadále duševně rozvíjet jakožto bytost nová a spřízněná se svým Stvořitelem, se schopností individuálně myslet a jednat.

Jak smýšlel Bůh o díle stvoření včetně Adama a Evy?

U v a ž u j

Stvořil Bůh Adama a Evu náhodou jako svobodné morální bytosti? Bylo v tom skutečně velké riziko?

II. Mravní pád člověka (1 Moj 3, 6; srovnej Kaz 7, 29)

Když se Eva blížila ke stromu poznání dobrého a zlého, věděla, že je na kluzké, nebezpečné půdě. Adam a jeho žena neměli k tomuto stromu přístup. Ale zakázaný strom jako by je přitahoval. Byla to pro ně nová a nepřirozená zkušenost. Mnozí lidé se dostanou do těžkostí proto, že je okouzlilo něco zcela nového, na co byli zvědaví.

Nyní však uvažujme rozumně o následcích Adamova hříchu. „V Adamovi všichni umírají“ (1 Kor 15, 22).

„Všichni zhřešili“ (Řím 5, 12). A „odplata za hřích je smrt“ (Řím 6, 23). Všichni jsme klesli jako Adam.

Byl hřích vynálezem Stvořitele nebo stvoření?

Zlo, které se mezi lidmi vyskytuje, není z Boha, poněvadž Bůh učinil všechno dokonalé.

U v a ž u j

Srovnej výraz 1. nepřirozený (takový je dle EGW náš stav po pádu do hříchu) a 2. nadpřirozený. Proč potře-

Bujeme nadpřirozenou sílu k tomu, abychom vyvázli z poskvrn hříchu?

Hříchem jsme se dostali do nepřirozeného stavu. Máme-li být obnoveni, musíme zakusit nadpřirozenou sílu — jinak je vše bezcenné. Moc hříchu v lidském srdci může zlomit pouze jedna síla — Boží síla v Kristu Ježíši. Jedině krev Ukřižovaného může očistit od hříchu.

III. Zaslíbení Vykupitele (1 Moj 3, 15; Řím 5, 12. 20)

„Smrt zachvátila všechny lidi, poněvadž všichni zhřešili“. Tak zní 12. verš dle nového překladu. Nový překlad verše 20. b zní takto: „Hřích sice proniká do hloubky i do šířky, ale díky Bohu, že jeho milost je ještě hlubší a širší!“

Zlořečenství nad satanem je provázeno předpovědí o dokonalé obnově v Kristu-Vysvoboditeli. Věřící v něho měli opět získat Boží přízeň a jeho mravní podobu. To však mělo vyvolat tuhý boj mezi semenem satana, t. j. jeho následovníky a mezi semenem ženy (Kristem a jeho lidem).

Had měl utrpět rozdrčení, potření hlavy, Kristus zranění paty. Jelikož hlava je zranitelnější a důležitější než pata, je jasné, že soud nad satanem bude konečný.

Ježíšova smrt na kříži, kde mu byla potřena pata, nebyla trvalá. Vstal z mrtvých k věčnému životu. Satanova smrt bude věčná. Satan bude posléze dokonale zahlazen; zahyne v ohnivém jezeře. „A Bůh pokoje potře satana pod nohy vaše brzo“ (Řím 16, 20).

Dokonalé obnovení nastane při stvoření nového nebe a nové země.

Máme zajištěno přiměřené vysvobození z hříchu? Řím 5, 20b. (Viz Řím 5, 15. 17).

U v a ž u j

Byl Bůh připraven na vznik hříchu na světě anebo byl překvapen? Jak odpovíme nejlépe na slova některých lidí:

„Já jsem si život v tomto slzavém údolí nevybral“ a „nemohu za své narození“.

Jakmile vznikl hřích, byl zde již Spasitel. Kristus věděl, že bude muset trpět, ale přesto se stal zástupcem člověka. Jakmile Adam zhřešil, nabídl Syn Boží sebe jako záruku za lidské pokolení, aby odvrátil záhubu, která je měla postihnout. V této chvíli měl k tomu právě takovou moc jako v době, kdy zemřel na golgatském kříži.

IV. Ježíšovo poslání: obrácení, uzdravení, obnova (Luk 19, 10; Mat 20, 28; Řím 5, 8)

Pán Ježíš přišel na tento svět a stále hledal — hledal ztracené hříšníky a chtěl je zachránit.

Dílo vykoupení tvořilo jádro Ježíšova pozemského úkolu. Všechno směřovalo ke kříži. Převtělení, vzkříšení, bezhříšný život, nanebevstoupení, kněžská přímluva a druhý příchod jsou nesmírně důležité, ale kříž je slavným mezníkem! Veškerá duševní, tělesná a duchovní obnova je možná jedině proto, že Ježíš za nás zemřel a vydobyl nám dokonalé smíření za naše hříchy.

Pán Ježíš svými posledními slovy na kříži „Dokonáno jest“ ohlásil světu, že obnovení původního stavu člověka je zajištěno. Kříž vyřešil úspěšně problém lidského hřechu.

Uvažujme o tom, jak Spasitel dokonale vydobyl obnovu lidstva:

Ze záznamů čtyř evangelíí poznáváme, že vracel slepým zrak, hluchým sluch, zmrzačeným zdravé údy, malomocným čistotu a zdraví, duševně chorým rozum, mrtvým život, beznadějným naději a milost, hříšníkům nevinnost, zarmouceným radost a nevědomým poznání Boží pravdy. Krátce řečeno, Pán Ježíš svojí službou na zemi uskutečnil úplné obnovení člověka!

Co řekl Pán Ježíš o smyslu svého života?

U v a ž u j

Co přináší větší uspokojení a štěstí — být obsloužen

nebo moci sloužit? Prožíváme skutečný život tenkrát, když hříchu žijeme, nebo mu umíráme?

Pánu Ježíši vděčíme i za svůj pozemský život. I chléb, který jíme, vydobyl nám svojí smrtí na kříži. Vodu, kterou pijeme, vykoupil nám svou krví. Každodenní chléb svatých i hříšníků je vykoupen tělem a krví Ježíše Krista. Každý lísteček je poznamenán golgatským křížem. Kříž se odráží v každé kapce vody.

Pán Ježíš přišel na svět a neúnavně sloužil člověku v jeho potřebách. Jeho cílem byla dokonalá obnova člověka; přišel dát lidem zdraví, pokoj a dokonalý charakter.

V. Rozsah obnovy

Nový překlad bible mluví o době „všeobecné obnovy“ (v. 19). Toto údobí nastane při druhém příchodu Pána Ježíše. Potom budou „smazány“ všechny naše hříchy. Petr řekl: „Vám nejprve Bůh, vzbudiv Syna svého Ježíše, poslal ho dobrořečícího vám, aby se jeden každý z vás odvrátil od nepravostí svých (Sk 3, 26). Požehnání Boží nás odvrací od našich nepravostí. Požehnání Boží dosahuje vrcholu tím, že zachraňuje člověka od jeho „zlých cest“ — od zlých skutků, spáchaných v těle, jež přinášejí nemoc a smrt. Uvědom si to, až příště někomu řekneš: „Pán ti žehnej.“

Pavel usiloval o to, aby „každého učinil dokonalým v Kristu“. „Kdyby možné bylo, abychom každého přivedli k dokonalé zralosti v Kristu Ježíši.

Naše očistění od poskvrn hříchu má být právě tak dokonalé jako oběť, jež byla za nás přinesena. Boží zákon neomluví žádnou nepravost a odsoudí veškerou nespravedlnost. Etika evangelia uznává jedině dokonalost božského charakteru. Kristus naplnil v životě veškeré požadavky zákona. On řekl: „Příkázání Otce svého zachoval jsem.“ Jeho život je nám příkladem poslušnosti a služby.

Obnovení je tak rozsáhlé, že zbaví člověka viny hříchu, zlomí moc hříchu v těle i v mysli, takže hřích a jeho

smrtelné následky přestanou člověku ohrožovat. Ve věčnosti zapomene člověk na hřích docela; a „nepozdvihne více druhé rány“ (Neh 1, 9).

Co je zahrnuto v obnově neboli nápravě? Jak dokonalé obnovení to bude?

Uvažuj

Mohl Pán Bůh učinit víc v zájmu obnovy padlého lidstva? Kdo vytrpěl pro hřích víc — člověk nebo Bůh?

Tato stať (Sk 3, 21) neučí, jak si někteří myslí, že posléze budou všichni lidé spaseni. To Písmo svaté nezaslibuje. Vyjadřuje však myšlenku, že nastane doba, kdy nad vykoupeným a obnoveným světem již nebude vládnout hřích, nýbrž spravedlnost.

Až bude satan zničen, nebude nikdo člověka svádět k hříchu; smíření se nebude muset opakovat; a Boží vesmír nebude ohrožen možností nové vzpoury. Plán vykoupení, zjevující Boží spravedlnost a lásku, zajišťuje navěky bezpečnou ochranu proti poškození nepadlých světů a těch, kteří jsou vykoupeni krví Beránka. Golgatský kříž je náš jedinou nadějí na tomto světě. O něm budeme uvažovat i ve věčnosti. Avšak my nechápeme cenu smíření! Kdybychom ji chápali, mluvili bychom o ní více.

VI. Závěrečné otázky .

1. Správně či nesprávně: Adam byl při stvoření tak dokonalý po fyzické, duševní i mravní stránce, že jakékoli zlepšení bylo nemožné.
2. Zamysli se nad 1 Moj 3, 15! Kolik osob je zahrnuto v tomto výroku?
3. Správně či nesprávně: Hlavním posláním Ježíše Krista na zemi bylo učit a uzdravovat nemocné.
4. Co bude náš největší radostí na nové zemi?

Odpovědi: 1. Nesprávně, 2. Bůh, satan, církev, 3. nesprávně (přišel spasit hříšné), 4. spatřovat Krista a Boha? nebo své milé?

---

2. úkol — 9. října 1971

Člověk — složitá bytost

Základní verš: 1 Tes 5, 23. 24.

Posvěcení znamená jednotný růst všech částí bytostí a jejich společný a zdravý rozvoj tak, aby zde byla vzájemná souhra.

„Duch“ bezpochyby znamená mysl — inteligenci člověka a myšlenkové pochody, jimiž se projevuje Duch svatý a posvěcující moc Božího slova. Ačkoli křesťanství mění povahu člověka a dává mu nové srdce, nedává mu nové schopnosti; posvěcuje však schopnosti, které má.

„Duší“ rozumíme onu část lidské přirozenosti, jež se projevuje instinktem, pocity a touhami. Tyto pocity a touhy musí být ovládány rozumem a posvěceny božskou milostí.

Slovo „tělo“ je snadno pochopitelné. Rozumíme jím svaly, krev a kosti — člověka jako celek. Tělo není ovládáno vyšší ani nižší přirozeností člověka, nýbrž Kristem nebo satanem, podle toho, jaká je jeho mysl. Lidé se stávají otroky hříchu nejvíce po tělesné stránce.

Potřebujeme posvěcení duše, těla a ducha. Usilujme o ně.

I. Nešťastný stav hříšníků (Iz 1, 5. 6)

Hřích je něco odporného, co člověk sám nemůže vyléčit. Vytváří totiž spoustu zanícených, otevřených ran, plných hnisu, které nejsou ošetřeny.

Kouzlo hříchu po čase vyprchá. Následuje jen bolestná zkušenost a nutné vystřízlivění — hříšník poznává, že žil v ráji bláznů. Pijan neb člověk, který holduje omamným drogám a hráč, pohybují se po začarované ďáblově půdě a neznají pravé štěstí. Nejkrásnější zkušenost, kterou člověk může učinit, je, poznat Boha a zamilovat si jej.

Šěstí představuje „určitou věc“ nebo „určitý stav“. Definice jsou různé. Ale co je štěstí? Hřích nebo následky hříchu určitě neznamenají štěstí. Ezau např. propadl takové samolibosti, že netoužil po ničem tak, než aby si mohl dělat podle svého. Spatřoval štěstí v moci a bohatství, v hodování a pití. Liboval si v neukázněné svobodě divokého, potulného života. A mnozí jsou jako Ezau — dělají to, co se jim líbí.

Když s. E. G. Whitcová mluvila před lety ke skupině adventistů v Nebrasce, řekla s pohnutím: „Ach, kdybychom si chtěli, bratři a sestry, uvědomit, že nemůžeme dělat to, co se nám líbí!“ A dodala nesmírně vážně: „Chceme totiž získat nebe a vyhnout se peklu.“ Ale mnozí chtějí žít podle svých libostí — nikoli podle vůle Boží. Adventisté mají být jako Enoch, o němž bylo před proměněním řečeno, že „se líbil Bohu“ (Žid 11, 5).

Jak popisuje Izaiáš neutěšený stav Izraele a vliv hříchu na lidskou povahu?

U v a ž u j

Máme hledat své štěstí? Ne-li, proč ne? Oč máme usilovat?

Starý Izrael uvalil na sebe hříchem neštěstí. Čím hlouběji zapadali do hříchu, tím větší bídu si přivodili (Iz 5; 18). Izaiáš se snažil s nimi rozmlouvat a ptal se jich, proč si počínají tak pošetile. Vylíčil jejich stav v podobě umíněného, vzpurného syna, který dostával za svou neposlušnost soustavně bití, až už byl samá rána.

II. Blažený stav svatých (Mat 5, 6; Mar 12, 30. 31)

„Jak blahoslavení jsou ti, kteří lační a žízní, aby se dočkali vítězství pravdy; ti budou uspokojeni.“

„Jednat správně“ — to je spravedlnost. Všechna Boží přikázání jsou spravedlnost. Hnací silou je láska k Bohu a k člověku (Mat 12, 30. 21).

Apoštol Pavel praví: „Láska Kristova pudí (ovládá) nás.“ (2 Kor 5, 14) Sám se tím také řídil ve svém životě i v práci. Kristova láska je pohnutkou veškerého našeho jednání.

EGW napsala: „I tělesné síly se mají uplatňovat z lásky k Bohu. Pán potřebuje tělesnou zdatnost. Využíváte-li svých tělesných sil správně, můžete dokázat svoji lásku k němu tím, že vykonáte, co je nutné. Bůh čeká lásku, projevující se ve službě srdce, duše a tělesných sil. Nesmíme v žádném druhu služby Bohu zakrňt.“

Ten, kdo se snaží žít podle Boží vůle, má největší pravděpodobnost získat štěstí a zdraví. Kristova láska v srdci vytváří správné jednání.

Nepřeháníme, tvrdíme-li že Kristova láska v srdci by dokázala odstranit většinu citových a povahových těžkostí. Ona totiž přináší štěstí, a tím podstatně snižuje tělesné a duševní bolesti.

Jak rozsáhlá je služba lásky?

U v a ž u j

Je možno žít křesťanským životem služby bez lásky k Bohu a k člověku?

„Pro mne živu býti je Kristus“, prohlásil Pavel. To je nejdokonalejší stručné biblické vyjádření toho, co znamená být křesťanem. To tvoří souhrnnou pravdu evangelia.

III. Nový život v těle (1 Kor 6, 19. 20)

Tělo je velmi jemně sladěný živý chrám, v němž je sta a sta velmi jemných živých součástí. Všechny pracují jednotně, až to zaráží — je to krásné, mocné svědectví

o moudrosti Stvořitele. Ve zdravém a uspořádaném lidském těle může Duch Boží vhodně přebývat.

Není to nerozumné, když nás Bůh vyzývá slovy: „Oslavujte mne tělem svým. Buď že jíte neb pijete neb cočkoli činíte, vše k slávě Boží čiňte“ (1 Kor 10, 31). Vždyt chrám těla náleží jemu!

Tento chrám můžeme znesvětití kouřením, pitím alkoholu, užíváním omamných drog a jedů anebo nečistotou. Tento verš byl ve skutečnosti napsán v souvislosti se smilstvem (1 Kor 6, 19. 20). (Čti 1 Kor 6, 15–18) V Řím 1, 24–27 nařiká Pavel nad zneužitím přírodních, tělesných sil. Stavitel chrámu zničí ty (1 Kor 3, 17), kteří hříšnými sklony ničí chrám těla.

Naše tělo je vykoupené vlastnictví Kristovo, a nemáme právo zacházet s ním podle libosti.

Obrácení mužové a ženy se svědomitě snaží respektovat zákony života, které jim Bůh vštípl a vyhýbají se tělesné, duševní a morální slabosti. Každý jednotlivec je povinen být poslušen.

Z jakého hlavního důvodu máme oslavovat Boha svým tělem?

U v a ž u j

Nemám osobní zlovyky, ohrožující mé zdraví? Mohu se vyhnout následkům těchto zvyků. Nebo žiji šťastným, spořádaným životem?

Lidé, kteří neznají pravdu a neřídí se zásadami Božího slova, podléhají často prostopášnostem, mravní zkáze, smilstvu, zločinům a vraždám. Je však velmi důležité, aby třída lidí, která se hlásí ke Kristu a je úzce spjata s Bohem a anděly, ukázala lidem ze světa, jak se žije lépe a ušlechtileji. Je nesmírně důležité, aby naše střidmost a ctnost byla pravým opakem těch, kteří se dají ovládat nízkými vášněmi.

Stvořitel na počátku prohlásil, že Adam je „velmi dobrý“ (1 Moj 1, 31). To platilo o Adamově bytosti po každé stránce. Bůh chce proto obnovit člověka a vrátit mu do-

konalé zdraví a soulad. Evangelium Ježíše Krista způsobuje, že celý člověk se stává zdravý — „velmi dobrý“ jako na začátku.

Zdraví je závislé na jednotné činnosti veškerých součástí lidského těla.

Jak vypadá stav některých lidí? Někteří lidé si libují v tělesné nečinnosti a přetěžují nervy vzruchové, takže nervy pohybové jsou ochablé.

Ladič pian, který celý život naslouchá jen chvění strun, může přepracovat jemnou část svého nervového systému a mozku. Dokonalé zdraví je závislé na vyrovnané, harmonické souhře v š e c h částí těla a schopností.

Žalmista velebí Stvořitele za jeho velkolepé dílo stvoření, který promyslel a vytvořil nanejvýš přesnou stavbu lidského těla s mozkiem, nervy, svaly, kostmi, srdcem, plícemi a s jemnými žlázami. To vše pracuje a harmonicky se doplňuje.

I největší a nejdůmyslnější elektronkové počítače jsou pouhými kovovými nástroji. Člověk však je živá, integrovaná bytost; dokáže myslet, jednat, cítit a uplatňovat se jako racionální, soběstačné Boží stvoření.

Postižený schizofrenik (psychiatrické označení nemoci, kdy pacient jedná ukvapeně a bez rozmyslu ve chvílích, kdy propadá své nemoci; po „vystřízlivění“ o ničem neví) může nalézt uzdravení v Kristu. Může se naučit využívat v š e c h svých duševních schopností a tělesných sil a tím spolupracovat s Bohem. Může z něho být doslova nový člověk.

Mluví náš verš ve prospěch názoru o stvoření nebo o vývoji?

U v a ž u j

Bůh tedy navrhl a vytvořil nebo přetvořil dokonale integrovaného člověka s tělem, myslí a duší, jež působí jako jeden celek. Má i dnes usměrněný a dokonalý plán se životem každého jedince?

Tak jako architekt načrtne plán a připraví vše pro stavbu nové budovy, tak plánuje i Bůh před zrozením každého člověka, čím bude. Záleží na každém jedinci, chce-li se zařídit podle Božího plánu či nikoli.

V. Tělesný svět pod zákonem

Nebesa a země jsou poslušny rozkazů svého Stvořitele. Největší stvoření i nejdrobnější hmyz, největší slunce i nejnepatrnější atom jsou poslušny zákonů všemohoucího Boha.

Letadlo letí, poněvadž je řízeno zákony aerodynamiky a jistými zákony o pohybu. To, co platí ve světě neživém, platí i ve světě biologickém — Boží zákony se uplatňují dobře, je-li zachována poslušnost. Božské zákony jsou zapísány i v tělesné bytosti člověka, v každé jeho tkáni a vlákně mozku. Křesťané se mají s těmito zákony seznámit, neb jsou právě tak posvátné jako Desatero. Tyto zákony byly dány proto, aby se člověk podle nich řídil. Zamysli se nad podmínkami zdraví: Pohybuj se co nejvíce na čerstvém vzduchu. Dopřej si dostatek tělesného pohybu. Pečuj o dostatečný noční spánek. Využij dle možností každý den slunce. Jez a pij tak, abys byl silný a zdravý. Dbej na svou postavu — sed a stůj vzpřímeně! Pěstuj čisté myšlenky a životní zvyklosti. Oblékej se zdravě a rozumně. Věnuj týdně jeden den osvěžení. Přemýšlej o dobrých a kladných věcech. Důvěřuj Bohu!

O zdraví je nutno pečovat mnohem víc než si lidé myslí. Lidské tělo není nezničitelné. Je přesně vymezeno. Těžká práce není škodlivá nebo téměř tak škodlivá jako starost, strach a pocit viny. Ovšem, člověk se může přepracovat a vyčerpá skryté rezervy životní energie. Uchovej si zásobu nervových, citových a tělesných sil pro „deštivé počasí“. Využívej svých schopností rozumně a udržuj je v činnosti — ale nenič si je.

Co je praveno o zemi?

U v a ž u j

Uvědomuješ si dobře, co je to „fyzická morálka“?

Bůh je původcem nejen tělesných, ale i mravních zákonů. Napsal je svým prstem na každý nerv, sval i schopnost, jež lidem svěřil.

Stvořitel člověka uspořádal důmyslně a předivně v živý stroj — lidské tělo. Zavázal se, že bude udržovat jeho zdravou činnost, bude-li člověk poslušen jeho zákonů a bude-li s ním spolupracovat.

VI. Závěrečné otázky

1. Mají Izaiášova ostrá slova (Iz 1, 5. 6) širší význam nebo se jeho nelichotivá řeč týká pouze starého Izraele?
2. Správně či nesprávně:
  - a) rozumný člověk má v první řadě usilovat o dosažení štěstí,
  - b) členové adventní církve mají být nešťastnějšími lidmi na světě.
3. Doplň: „Protož buď že — — — nebo — — —, vše k — — — Boží číňte.“ (1 Kor 10, 31)
4. Správně či nesprávně:
  - a) evangelium chce vydobýt člověku zdraví,
  - b) zdraví je závislé pouze na správném způsobu myšlení.
5. Vypočítej alespoň pět zdravotnických pravidel, jež považuješ za důležité.

Odpovědi: 1. Ano — platí pro hříšníky všech dob, 2. a) nesprávně, b) správně, 3. jíte, pijete, cožkoli, sláve, 4. správně bod a).

Jak se adventisté začali zajímat o otázku zdraví

Je zajímavé, jak se adventisté začali zajímat o otázku zdraví. Bůh je předivně vedl skrze Ducha prorockého. Církvi se dostalo poznání o zásadách zdravého života v době, kdy celý svět ještě tonul v nevědomosti v tomto směru. Současně církev své poznání také hlásala jiným.

Dr. C. McKay napsal v časopise *Review a Herald* 13. 2. 1959: „Většina našeho národa se věru nikdy celkem příliš nezajímala o zdraví. Ze 170 miliónů Američanů (1958) se stěží najde více než 10 miliónů těch, kteří jsou ochotni o této otázce uvažovat a projevit také příslušnou sebekázeň. Většinou jsou lidé ochotni pečovat lépe o své tělo teprve tenkrát, když přijdou o své zdraví.“

I. Adventní hnutí v prorocství (Zjev 14, 12; srovnej Zjev 14, 6—14)

Ve Zjev 14, 6—14 je vylíčeno adventní hnutí v souvislosti s trojandělským poselstvím. Andělé představují církev ostatků, která hlásá a učí věčné evangelium a poukazuje na hodinu soudu. Přítomná pravda se zvěstuje na mezinárodní úrovni „velikým hlasem“, je časová a přiměřená potřebám lidí v poslední době. Je to příprava na událost, kdy Kristus, dlouho očekávaný Král, opět přijde.

Prorocství ze Zjev 14, 6—12 a Iz 58, 12—14 mluví o církvi, která zachovává Boží přikázání — včetně biblické soboty.

Poselství vybízí k zachovávání Božích přikázání. Bez poslušnosti Božích přikázání se nemůže líbit Bohu žádná bohoslužba. „Víra Ježíšova“ umožňuje poslušnost (Zjev 14, 12). Je to poselství časové, neboť Izaiáš popisuje po-

slední dobu takto: „Země poskvrněna jest pod obyvateli svými; nebo přestoupili zákony, změnili ustanovení, zrušili smlouvu věčnou. Protož prokletí zžítce zemi, a vyplnění budou obyvatelé její, a trpět budou obyvatelé pro svoje viny“ — (Iz 24, 5. 6 — dle nového překladu).

Jak líčí Jan reformační hnutí posledních dnů?

U v a ž u j

Je přesvědčení adventistů, že je Bůh povolal, aby zachovávali jeho svatý zákon a přinesli poslední varovné poselství, výsledkem 1. soukromého výkladu Písma, 2. pýchy, 3. pobožnůstkářství, 4. Boží prozřetelnosti, 5. splnění biblických proroctví.

V době konce musí dojít k obnovení všech Božích zřízení. Patří do toho i zaplnění mezery v zákoně, kterou člověk způsobil změnou soboty. Boží lid ostatků, který má dokončit reformaci, musí dokázat, že Boží zákon je podkladem veškeré trvalé obnovy a že sobota, podle 4. přikázání, má tvořit památník stvoření, stálou připomínku Boží moci. Puzeni Kristovou láskou mají Boží ditky spolupracovat se svým Pánem na vzdělání pustých míst. Mají vyplnit trhliny a opravit stezky k bydlení.

II. Proroctví a adventní hnutí (Joel 2, 28. 29—32)

Průkopníci adventního hnutí se nejvíce odvolávali na verš u Joele 2, 28—32, který je důkazem toho, že v církvi ostatků se má projevovat Duch proroctví. Na základě 31. verše tvrdili, že než „přijde den Hospodinův veliký a hrozný“ objeví se znovu i dar proroctví. Našli v NZ důkazy i pro spisy Ducha prorockého. Církev posledních dnů, znázorněná „ostatky“, má „svědectví Ježíše Krista“. Anděl pravil, že jím je „duch prorocký“. (Zjev 19, 10; 1 Kor 1, 4—8)

Jaké prorocké vedení zaslíbil Pán svému lidu v posledních dnech?

Jak poznáme v dnešní době bludů a ve směsici hlasů zdánlivě pravověrných, co je správné a co nikoli?

Svědectví nechtějí snižovat význam slova Božího. Naopak, povznášejí je a upozorňují na ně tak, aby vynikla krása prosté Boží pravdy.

Posuzujme Svědectví podle ovoce. Jaké učení obsahují? Jaký šíří vliv? Každý, kdo chce, může se seznámit s vlivem těchto vidění.

Buďto Bůh svoji církev poučuje, kárá její chyby a posiluje její víru, nebo ne. Buď je to dílo Boží, nebo nikoli. Bůh zásadně nespolupracuje se satanem. Mé dílo nese buď pečeť Boží, nebo pečeť nepřítelů. Zde nemůže být nic polovičatého. Buď jsou Svědectví z Ducha Božího, nebo jsou od satana.

III. Prorocké vedení v otázce zdravého života

„Viděla jsem, že máme svatou povinnost pečovat o své zdraví a že máme na to upozorňovat i ostatní. Naší povinností je mluvit proti nestřídmosti — ať už je to nestřídmost v práci, v jídle, v pití a v užívání léků. Pak poukazovat lidem na Boží lék — na vodu, čistou lahodnou vodu. Voda slouží v nemoci, ve zdraví, k očištění i pro pohodu. Viděla jsem, že v otázce zdraví nemáme mlčet; musíme lidi burcovat.“

Pánu se nelíbí, když přestupujeme zdravotní zákony a pak jej prosíme o zdraví; nelíbí se mu, když náš způsob života je v přímém rozporu s našimi modlitbami.

Bůh se projevil v počátcích adventní církve velmi pozoruhodně, aby lid, ostříhající jeho přikázání, žil v souladu s fyzickým zákonem. S. Whiteová obdržela vidění o důležité otázce zdravotní reformy 6. června 1863 v domě Arona Hilliarda v Otsego. Bylo to necelé dva týdny po zasedání I. generální konference v Battle Creek.

Pán nedal pokyny pouze pro církev, nýbrž i pro s. Whi-

teovou a pro jejího manžela, neboť se týkaly i jejich tělesného blaha. V té době byl br. White nemocen a vyčerpán!

Pán Bůh dal úmyslně toho vidění v době, kdy církev byla zorganizována jako celek. Adventisté, světící sobotu, měli lepší organizační možnosti k šíření nových myšlenek, a střídmost a zbožnost se mohly lépe uplatnit a rozvíjet.

Vidění v Otsego ukládalo Božímu lidu ostatků dvojí úkol. Neměli zapomínat, že jejich svatou povinností je probouzet ostatní v otázce životosprávy, ale právě tak podle zdravotní reformy i žít. Ovšem, Svědectví nesmí sloužit za obušek, kterým bychom vynucovali na ostatních bratřích a sestřích uposlechnutí v otázce životosprávy nebo v něčem jiném.

U v a ž u j

Máme nyní s odstupem více než jednoho století větší nebo menší povinnost žít zdravě a zbožně? Proč?

Pravdivost rad Ducha prorockého se během desetiletí velmi osvědčila.

IV. Vidění z r. 1863 (R. a H. 6. 6. 1968)

Artur R. White psal velmi rozumně o významném vidění z r. 1863 o zdravotní reformě. Kolika bodů se dotýká?

„Jakmile se lidstvo uchýlilo od Božího plánu a začalo se živit masem, přivodilo si utrpení. Nestřídmost v jídle a pití a podléhání tělesným žádostem otupuje jemné smysly. Požívání alkoholu zatemňuje rozumové síly člověka. Tabák působí v každé podobě jako pozvolný jed. Čaj a káva mají obdobný dráždivý účinek jako tabák. Tučné zákusky a ostatní škodlivé mlsky, po kterých touží zvrácená chuť způsobují různé potíže a choroby. Je nutno proti zvrácené chuti bojovat a jíst střídavě zdravou stravu. Vepřové maso bylo zakázáno vůbec a bylo uznáno jako

škodlivé. Bůh zapověděl i požívání masa z dalších zvířat. Rodiče učí jíst děti nevhodně a zapříčiňují tím různá utrpení. Požívání drog je osudné a přivodí smrt častěji než cokoli jiného. Strychnin, opium, rtuť a chinin byly uvedeny jménem jakožto původci záhuby miliónů lidí. V nemoci je nutno přírodě pomáhat pomocí přirozeného požehnání čerstvého vzduchu, čisté vody a prosté stravy; nemocný se uzdraví rychle a bezpečně. Obzvláště účinná je voda. Mnozí však nikdy nepoznali její blahodárný vliv. Mnozí tápou i nadále v neomluvitelné nevědomosti a diví se, proč je lidstvo tak slabé a proč je jeho život tak krátký. Jiní nedbají na osobní čistotu (hygienu). Dodržujeme přísnou čistotu. To se týká i pravidelného vyprazdňování těla. Při stavbě domů je nutno brát v úvahu sluneční světlo. Místnosti, zvláště ty, v nichž lidé spí, se musí dobře větrat. Důležitým činitelem je i zdravý oděv. Nemocné tělo ovlivňuje mozek. Satan jásá, že se mu dílo zhouby daří — členové lidské rodiny se ničí svými zlozvyky sami. Všichni si mají uchovat zdravé tělo a jasnou mysl.“

Povšimněme si důležité souvislosti mezi ANO a NE:

ANO

NE

zdravé myšlení	alkohol, tabák
střídmost	čaj, káva
čistý vzduch	vepřové maso
čistá voda	tučné zákusky
slunce	masité pokrmy
čistota (hygienu)	jedy (drogy)
zdravý oděv	přejídání
vhodně postavené zdravé obydlí	tělesné chtíče
smysl pro otázky-zdraví	nečistota

Tyto zdravotní zásady a učení dostaly přesnou podobu v inspirovaných knihách, jako „Ve šlépějích Velkého lé-

kaře“ a „Rady o stravě“. Je to právě tak jasné světlo z nebe, jakými jsou i ostatní rady s. E. Whiteové.

U v a ž u j

Kolik zlovyků stačí k zmrzačení nebo usmrcení člověka? Kolik zdravotních zásad můžeme — bezpečně — přestupovat? „Usiluj o lepší život“ — to je heslem výchovy, zákonem správného života.

Kristus nám nabízí za vše, čeho se odřekneme, něco lepšího. Zaměstnáváme-li mysl dobrými věcmi, získáme bezpečnější ochranu před zlým než nesčetnými opatřeními zákona a řádu.

V. Zdravověda v církvi (Test. 1, 485—489)

„Ve vidění, které jsem měla 25. 12. 1865 v Rochesteru, New York, mi Pán ukázal, že světitelé soboty se neřídí světle, které jim Pán dal v otázce zdravotní reformy. Viděla jsem, že nás čeká ještě velký úkol a že jsme jako lid ještě příliš pozadu a nedáme se vést Boží prozřetelností tak, jak by to Pán rád učinil.

Viděla jsem, že se ještě otázkou zdravotní reformy ani nezabýváme ... Čeká nás mnohem větší úloha, než jak se nám zdá. Chceme-li si zajistit zdraví, musíme zaujmout docela jiné životní stanovisko. Málokdo dosud správně chápe, jak jsou zvyky v jídle v úzké souvislosti se zdravím, charakterem, s užitečností na světě a s věčným životem.

Bylo mi ukázáno, že máme z řídit domov pro postižené a pro ty, kteří se chtějí naučit pečovat správně o své tělo, aby zabránili nemocem.“

Na konci jednoho zasedání výboru Gen. konf. r. 1866 učinili vedoucí bratří několik usnesení; mezi jiným poukázali na to, že máme novou povinnost šířit zásady správného života.

Usnesení: Uznáváme zdravotní reformu, která je obsažena ve svědectví s. Whiteové za součást díla, jež Bůh

od nás v tomto čase očekává. Slibujeme, že budeme žít ve shodě s těmito zásadami a vynasnažíme se poukazovat ostatním na jejich důležitost.

Náš první časopis Zdravotní reformátor vyšel r. 1866. Vydával jej Dr. H. S. Lay. Tento lékař se stal v září 1866 ředitelem našeho prvního „sanatoria“ — ústavu zdravotní reformy v Battle Creek.

To:to zdravotnické zařízení mělo v první řadě zachraňovat duše a přinášet přírodní zásady léčení a života. S. Whiteová předvíдалa nebezpečí, s nímž byla tato činnost spjata a napsala:

„Nedej Bůh, aby pacienti byli zklamáni a zarmouceni, kdyby vedoucí institutu pracovali jen tak, jako je obvyklé ve světě. Musí proto uplatňovat zásady hygieny i požehnaní a ctnosti pečlivých otců a matek v Izraeli.“ — Dnes bychom řekli: Vyrovnaná léčba musí slučovat duchovní i vědecké hledisko.

U v a ž u j

Zachovává dnešní církev zdravotní zásady? Šíří poznatky o důležitých otázkách zdraví?

VI. Závěrečné otázky

1. Správně či nesprávně: Adventní hnutí je popsáno v proctvích SZ a NZ.
2. Správně či nesprávně: Písmo naznačuje, že projev Duha prorockého je omezen pouze na doby biblické.
3. „Viděla jsem, že máme svatou — — —, pečovat o své — — — a — — — ostatní, aby pochopili, co je jejich — — —.“
4. Představují knihy „Rady o stravě“, „Ve šlépějích Velkého lékaře“ atd. včetně omezení ve stravě a podobné osobní názory s. EGW, anebo jsou právě tak inspirovány jako Velký spor či Touha věků?

5. Správně či nesprávně: Do zdravotní evangelizace spadá:
- a) činnost sanatorií a nemocnic,
  - b) pětidenní plán proti kouření,
  - c) přednášky zkušených lékařských pracovníků a kazatelů,
  - d) zdravotnická literatura.

Odpovědi: 1. správně, 2. nesprávně, 3. povinnost, zdraví, probouzet, povinnost, 4. jsou inspirovány, 5. a), b), c), d) správně.

---

4. úkol — 23. října 1971

Zdravá životospráva a trojandělské poselství

Základní verš: Sof 2, 3.

Trojandělské poselství má připravit lid na příchod Páně. Do toho patří i objasnění a uposlechnutí přírodních zákonů.

Adventisté s. d. mají dvojitou odpovědnost: 1. mají objasňovat přírodní zákony, 2. mají vyzývat k poslušnosti těchto zákonů. Toto hlásání a svědectví má doprovázet poselství třetího anděla. Výsledek tohoto díla je příprava lidu na příchod Páně.

Musíme upozornit, že učení o zdravé životosprávě netvoří samo o sobě poselství třetího anděla. Zdravotní reforma je úzce spjata s dílem třetího anděla, netvoří však jeho hlavní náplň.

„10. prosince 1871 mi bylo ukázáno, že zdravotní reforma tvoří součást velkého díla, které má připravit lid na

příchod Páně. Je spjata s poselstvím třetího anděla tak, jako ruka s tělem.“

Pročtete si a prostudujte k tomu Zjev 14, 6—13.

I. Vrcholné poselství (Zjev 14, 12)

Průkopníci církve adventistů sedmého dne nazývali poselství tří andělů ze Zjev 14, 6—14 „přítomnou pravdou“ neboli pravdou pro přítomnou dobu. Týká se posledního a konečného úseku světa. Nejnižší společný jmenovatel trojandělského poselství zní „příkázání Boží a víra Ježíšova“. To skutečně tvořilo reprezentaci a podstatu adventismu.

Poselství o zdravotní reformě mělo ve spojení s poselstvím třetího anděla vybavit dítky Boží takovým životním elánem a duševní i tělesnou silou, aby dokázaly pravdu prožívat a reprezentovat v době velkého útlaku a napětí. Ztotožňovalo se s učením těchto prvých adventistů. Co je úkolem tohoto poselství?

Naši kazatelé musí zvěstovat zdravotní reformu, nikoli však jako nejdůležitější poselství. Tento bod patří mezi předměty, které tvoří jakousi přípravu pro přijetí poselství. Konejme každou reformaci horlivě; nechtějme však budit zdání, že jsme nerozhodní anebo fanatičtí.

Každý, kdo pečlivě zkoumá adventní nauku podle s. Whiteové a podle vedoucích adventních odborníků ve výživě, zjistí, že zde není nic sektářského. Jádrem adventního učení je Kristus, jeho učení a příkázání v rámci posledního varovného poselství o soudu světa.

Poněvadž však Adam a Eva ztratili ráj a padli následkem nestřídmosti, musí dítky Boží získat návyky střídmosti, aby mohly dosáhnout vykoupení. Kristus během svého čtyřicetidenního půstu vykoupil Adamův poklesk a překonal chuť.

Předpočetní svět holdoval zvrácené chuti. To byl jeho velký hřích právě tak jako hřích Sodomy a Gomory, starého Babylóna a Říma. Zvláštním znamením, příznačným

pro dnešní generaci, je holdování „obžerství a opilství“ (Luk 21, 34). Boží poslední poselství vyzývá lidstvo, aby opustilo nestřídnost a přejídání.

Kterými dvěma zvláštnostmi se vyznačují Boží dítky? Je možné mít jedno bez druhého?

U v a ž u j

Zamysli se nad tím, jak by trojandělské poselství bylo bržděno bez učení o zdraví a střídnosti. Jakou ztrátu by ve světě utrpěla církev adventistů sedmého dne bez adventních lékařů, ošetřovatelek, nemocnic, bez misijních lodí, bez továren na potraviny, bez zdravotnických potřeb a časopisů!

II. Jak máme zvěstovat Boží poselství (Mar 2, 9. 10)

Když Pán Ježíš uzdravil šlakem poraženého, uzdravil nejprve jeho duši, a teprve pak tělo.

V případě slepého z ev. Jana 9, 1—7 postupoval Spasitel jinak. Začal tím, že vrátil fyzický zrak muži, který od narození neviděl. Verše 14—19 a 24—38 ukazují, že cesta od fyzického uzdravení k obrácení byla krátká a rychlá. Jakmile vděčný muž, který prohlédl, poznal, že Ježíš - Lékař je současně Mesiáš, nadšeně uvěřil a odevzdal své srdce Spasiteli.

Tělo musí být bezpodmínečně fyzicky uzdraveno. Snad se to zdá být poněkud zvláštní, že jsou pro to převážně duchovní důvody. EGW napsala: „Tělo je jediný prostředník, v němž se rozvíjí duše a mysl a vytváří charakter. Proto se nepřítel duší snaží zaměřit svá pokušení na lidi slabé a tělesně postižené. Uspěje-li zde, podrobí si celou bytost člověka. Nejsou-li sklony naší tělesné přirozenosti ovládnuty vyšší mocí, zaručeně přispějí ke zkáze a smrti.

Nejsmutnějším následkem původního pádu byla ztráta možnosti sebeovládání. Bez obnovení této schopnosti není pokrok možný.“

Tak jako tělo potřebuje pravou ruku, potřebuje církev zdravotní reformu. Důvody jsou prosté. Pravá ruka církve chrání a posiluje.

Jakou jasnou otázku dal Pán Ježíš zákoníkům?

U v a ž u j

Mají se kazatelé odvážit hlásat veřejně zdravotní reformu? Mohou se lékaři a zdravotníci z povolání zabývat zvěstováním duchovních pravd? Sledují lékaři obdobný cíl jako kazatelé?

Naším úkolem je zvěstovat trojandělské poselství, přikázání Boží a svědectví Ježíše Krista. Toto poselství má být zvěstováno mohutným hlasem a má jít do celého světa. Současně má přitom zaznívat hlásání zdravotních zásad. Tyto zásady nesmí však být přinášeny nezávisle na adventním poselství anebo snad místo něj.

Pán si přeje, aby se blahodárný vliv zdravotní reformy stal součástí posledního úsilí o zvěstování poselství evangelia.

III. Správná životospráva a posvěcení (Řím 12, 1. 2)

Velký apoštol se snažil odvrátit pohany od jejich ponižujících tělesných obyčejů. (Řím 1, 24. 26. 27; Řím 6, 19; Kol 3, 5. 7) Pavel prosí své spoluvěřící, aby věnovali své tělesné „údy“ Bohu „jakožto nástroje spravedlnosti“, nikoli nespravedlnosti. Měli se dát ovládat osvíceným rozumem, který ovládá vůli. Měli však svůj rozum podrobit Božímu slovu, nikoli pohnutkám a náladám. Tak mohli dojít posvěcení celé bytosti. 1 Tes 5, 23.

Není to přemrštěný požadavek. Bůh si přeje, aby věřící byli všestranně zdraví. Sem spadá bezpodmínečně očistění a posílení tělesných, duševních i duchovních sil. Proto křesťan, který se vírou podrobí Božímu způsobu záchrany, uposlechne rád tento příkaz, aby uznal prvořadý význam

tělesného zdraví. Kdo by jednal jinak, překážel by božskému dílu obnovy.

Jakou službu máme Bohu přinášet?

U v a ž u j

Kdosi prohodil žertem, že někteří lidé umírají ve třiceti letech, ale že jsou pochováni až v šedesáti. Někteří lidé jako by byli napolo mrtví. Bůh si však žádá živou oběť. Jak můžeme vylepšit oběť, kterou mu zasvětíme?

Pravé posvěcení není pouhá teorie, vzrušení či slovní hříčka. Je to živá, aktivní zásada, která proniká každodenní život. Podle ní musíme mít takové zvyky v jídle, pití a odívání, abychom si uchovali tělesné, duševní a morální zdraví. Tak můžeme Pánu předkládat svá těla jako „oběť živou, svatou a bohulibou“, neposkvrněnou zlozvyky.

IV. Příklady táhnou (1 Tim 4, 12. 16)

Všichni, kteří tvrdí, že věří zdravotní reformě, mají být sami příkladem. Opravdoví reformátoři nejsou bigotní nebo samolibí, nýbrž pokorní, milí a zdvořilí. Jsou to nejmírnější a nejlaskavější lidé na zemi.

Je lépe být střízlivý a postupovat pozvolna, než chtít předbíhat ostatní. V církvi bude jednota a dobrá vůle, když všichni poznají, že jejich povinností je žít zdravě a zásadně.

Někteří naši velmi dobře poučení členové a dokonce i kazatelé si neváží světla, které Bůh v této věci dal. Jedí a pracují, jak se jim to hodí. Naší povinností je, abychom pochopili zásady zdravotní reformy a abychom je uznávali.

V jakém směru může být křesťan na cestě života vůdcem?

U v a ž u j

Kde začíná veškerá pravá reforma? Může se správná

zdravotní reforma uskutečnit cestou rozumovou nebo citovou?

Chceme-li zachránit lidi od bludu, musíme mluvit jemně, aby se vliv našich slov rovnal účinku rosy a tichého deště. Bůh si přeje, abychom především zapůsobili na srdce. Mluvme o pravdě s láskou a důvěřujme tomu, který dává sílu k nápravě života; a Duch svatý vstřípí tato slova do srdce.

Všichni jsme od přírody sobečtí a máme předsudky. Jakmile se však naučíme tomu, čemu nás Kristus naučit chce, získáváme jeho povahu; žijeme jeho životem. Předivný příklad života Ježíše Krista musí hluboce zapůsobit na charakter upřímných jeho následovníků: vžíval se něžně do cítění jiných lidí, plakal s plačícími a radoval se s radujícími. Tak se budou i oni snažit usnadňovat slovy i skutky cestu pro zemdlené.

V. Vážnost Božího naučení (Oz 6, 5. 7)

Proroci Amos a Ozeáš protestovali proti hříchům lidu Božího. S. Whitcová o tom napsala: „Proroci mluvili proti přepychu a okázalosti, proti hanebnému hodování a opilství, proti prostopášnosti a bezuzdnosti své doby.“ A s jakým výsledkem? „Marně protestovali, marně odsuzovali hřích.“

Dar prorocký v církvi adventistů sedmého dne vypočítává hříchy našich dnů včetně „hanebného hodování a opilství, prostopášnosti a bezuzdnosti.“ Tyto zlozvyky podřívají zdraví a zeslabují síly mysli a duše, takže člověk nemůže chápat duchovní pravdy a nemůže dosáhnout spasení.

Novozákonní i starozákonní proroci mluvili ostře proti hříchům tělesnosti (Ef 4, 17–24; 1 Kor 6, 18; Řím 1, 18. 22–28; 13, 13. 14)

A Ježíš řekl: „Varujte se“ — dejte si pozor, aby vaše mysl nebyla nikdy zatemněna přejídáním anebo opilstvím či životními starostmi, aby vás ten den nepřekvapil jako past — neboť to vše přijde na celý svět.

Musíte být stále bdělí. Modlete se, abyste byli dostatečně silní, abyste šťastně prošli vším, co se bude dít a abyste obstáli v přítomnosti Syna člověka“ (Luk 21, 34).

Bůh chce svoji církev zušlechtit a pročistit. Je jako ten, který pročistuje stříbro. Mal 3, 2. 3. Základem tohoto reformačního hnutí jsou zdravotní rady Boží.

Které tři věci podnikl Bůh pro blaho svého lidu?

U v a ž u j

Knihy Ducha prorockého nám přinášejí zásady a podrobnosti vyrovnané životosprávy a jsou pro naše dobro. Četl jsi už „Ve šlépějích Velkého Lékaře“ a „Rady o výživě a stravě“?

Náš nebeský Otec nás tolik miloval, že nám dal světlo zdravotní reformy; chtěl nás uchránit škod, které vznikají neukázněností v jídle a pití.

VI. Závěrečné otázky

1. Správně či nesprávně:

a) Zdravotní reforma je poselstvím třetího anděla,

b) zdravotní reforma je pravou rukou trojandělského poselství.

2. Doplň: „Zdravotní reforma je tak úzce spjata s poselstvím třetího anděla jako — — —.“

3. Jak má vypadat naše služba Bohu?

4. Jací musíme být, máme-li být jiným posilou?

5. Co sleduje poselství zdravotní reformy?

Odpovědi: 1. a) nesprávně, b) správně, 2. ruka s tělem, 3. rozumná, 4. dobrým příkladem, 5. má přispět k pročištění a zdokonalení církve.

Inspirované zdravotní rady

Čti 1 Kor 1, 5—7. Církev v Korintě byla obohacena svědectvím Ježíše Krista (t. j. Duchem proroctví podle Zjev 19, 10) „každým slovem i všelikým uměním“. Tak je i církev dneška obohacena radami Ducha prorockého. Uvědomme si, že tyto pokyny jsou přizpůsobeny našim potřebám a přispějí k upevnění našeho zdraví, zařídíme-li se podle nich. Dr. Register z University veřejného zdraví v Loma Linda poznamenal:

„S. Whiteová psala téměř po dobu padesáti let velmi mnoho v oboru zdraví a výživy. Hlásala mnoho zdravotních zásad, které nebyly tehdy vědecky podloženy. Ačkoliv je psala v době, kdy se zdravotnictví dopouštělo mnoha omylů, byly její rady později potvrzeny pozoruhodně vědou.“

Sama napsala: „Kdyby adventisté sedmého dne žili podle svého přesvědčení a kdyby byli opravdovými zdravotními reformátory, obdivoval by je svět, andělé i lidé.“

I. Tuky, cukr a lidské srdce (Přísl 14, 30)

„Život těla je srdce zdravé“, avšak citová stránka může přispět k nedostatečné srdeční činnosti. Ukázalo se, že nejedno onemocnění a postižení bylo způsobeno žárlivostí, pocitem viny a hněvem. Jakmile člověk získá klid a důvěru, vrátí se mu často i zdraví.

„Rovněž kouření, pití a chybná strava zatěžují srdce a cévy.“ Tak např. Stvořitel neměl nikdy v úmyslu dát člověku za pokrm živočišný tuk (viz 3 Moj 3, 14—17). Zapověděl živočišné tuky a krev; to vše se mělo spálit jako oběť Hospodinu (2 Moj 29, 13. 22; 3 Moj 4, 8. 9)

S. Whiteová varovala již před mnoha lety před živočišnými tuky a před přílišným užíváním cukru.

Lidé si pochutnávají na krvi a tuku zvířat. Pán však dal přesné směrnice, podle kterých to člověk neměl jíst. Proč? Poněvadž tyto látky způsobují onemocnění krevního oběhu. Neuposlechnutí těchto zvláštních příkazů přivedlo nejrůznější potíže a onemocnění.

Pojídání masitých pokrmů vytváří špatné složení krve a těla. Člověk snadněji onemocní a přivodí si náhlou smrt.

Dnešní věda bojuje proti přemíře tuků, zvláště živočišných, neboť se snaží snížit krevní cholesterol a nebezpečí atherosklerózy a úmrtí následkem srdečního infarktu. EGW napsala: Ořechy začínají velmi nahrazovat maso. I olivy, vhodně upravené, nahrazují máslo a maso.

Neomezené požívání cukru — v jakékoli podobě — zatěžuje tělesný systém a bývá často příčinou nemoci.

Mnozí získají nový životní elán a lepší zdraví, jakmile se začnou stravovat prostě, bez masa a bez přemíry moučníků. Již tato skutečnost stojí za to. A nepřináší to i další výhody?

II. Nadměrné solení a vysoký krevní tlak (Mar 9, 50)

Židé používali sůl ve službě ve svatyni při každé oběti. Symbolicky tím dokazovali, že Bůh nepřijímá jejich oběť bez Kristovy spravedlnosti.

Sůl sloužila vždy k uchovávaní potravin a ke zlepšení chuti. Patřila v izraelské rodině k běžným kuchyňským zásobám. Židé měli na štěstí bohatá ložiska soli v nedalekém Mrtvém moři v jordánském údolí.

V počátcích adventní zdravotní reformy se začalo mluvit i o soli. Dr. Trall, vynikající lékař a autor, který odpovídal v „Zdravotním reformátoru“ na dotazy, prohlásil roku 1869, že: „Sůl je jed, kterému se máme vyhybat.“ Mnoho adventistů se soli zřeklo. Ale Bůh dal s. Whiteové světlo i v otázce užívání soli. Napsala: „Používám trošku soli. Pán mi ukázal, že sůl neškodí, naopak, že tvoří potřebnou složku krve. Nevím, proč tomu tak je, ale přináším toto poučení tak, jak jsem je přijala.“

Moderní lékařská věda dnes ví, že dospělý člověk potřebuje denně asi 4 gramy soli. A s. Whiteová už r. 1884 a 1905 napsala: „Nepoužívejme mnoho soli.“

Souvislost mezi vysokým krevním tlakem, mrtvicí a požíváním většího množství soli je dobře známá. V jedné velké zemi na Východě je průměrná denní spotřeba soli 19 gr — téměř pětkrát tolik, než je nutno! Téměř polovina úmrtí tam však připadá na srdeční mrtvici. Čtvrtina obyvatel má vysoký krevní tlak. Rovněž statistika Spojených států je smutná. Představte si, jak by uposlechnutí rad s. Whiteové prodloužilo životy miliónů lidí!

Co praví Pán Ježíš o soli?

U v a ž u j

Jak si vysvětlujeme pozoruhodnou přesnost zdravotnických poznatků, jichž se nám dostalo od Ducha prorockého?

III. Napětí a dlouhověkost (5 Moj 33, 25)

Musíme prožívat vždy jen jeden den, pro který máme také dostatek síly. Mnozí však žijí svému nešťastnému včerejšku a vypůjčují si starosti zítřka. To působí stísněnost a napětí.

Význam slova stísněnost je „tlak, stres“. V našem napjatém prostředí znamená to vlivy, které působí na srdce, nervy, mozek a duši. Křesťan má tu přednost, že se může naučit svěřit své starosti Bohu, který o něj pečuje (1 Petr 5, 7). Jiný překlad říká: „Složte celou tíhu svých úzkostí na něho, poněvadž on vás má vždy ve své péči.“

Křesťan má mnoho důvodů proto, aby nepropadal starostem a úzkostí. Nejen, že starost je slepá a nerozumná a že je důkazem nedůvěry v Boha, ale současně podrývá život a vyčerpává síly mozku. Ustavičná starost stráví životní síly. Tyto zásoby síly mohou být spotřebovány rychle, anebo vydrží až do konce vyměřeného nám času.

R. 1905 vyjádřila s. Whitová vědeckou pravdu: „Bůh nás vybavil určitým množstvím životní síly. Dal nám rovněž orgány, přizpůsobené nejrůznějším životním funkcím a chce, aby všechny harmonicky spolupracovaly. Uchováme-li si pečlivě tyto životní síly a udržujeme-li jemný mechanismus těla v pořádku, zachováme si zdraví. Vyčerpáme-li však životní síly příliš rychle, vypůjčuje si nervový systém zásoby zítřka, a jakmile je poškozen jeden orgán, trpí tím celé tělo.

H. Seley, fyziolog-vědec, vyjádřil podobně myšlenky ve své známé knize, „Životní stres“ (napětí):

„Každá živá bytost má vrozenou určitou adaptační schopnost energie neboli vitality. Tato může sloužit pozvolna pro dlouhý, klidný život, nebo se spotřebuje rychleji a bouřlivěji.

Vitalita je jakýsi druh bankovního účtu, z kterého si můžete vybírat, na nějž však nemůžete ukládat. Jedinou kontrolou tohoto nejdražšího pokladu je částka, jakou si vybíráte.“

Jaký je Boží plán s životem člověka?

U v a ž u j

Není moudré kontrolovat výdej našich „vkladů“ životní energie, když víme, že je nemůžeme zvyšovat?

IV. Rakovina a její příčiny (Ž 68, 21)

Smrtelné choroby — a je jich mnoho — jsou strašné; často, ne vždy, je hlavní metlou lidstva rakovina. Ale Pán má v moci i smrt a může z ní vyprostit.

Duch prorocký uvádí v pathogenezi rakoviny tyto činitele:

1. Staří — Rakovinný nádor dřímá v těle celý život, začíná se (vzplane) a započne své rozežirající, zhoubné dílo.
2. Dietní chyby — Masité pokrmy tvoří u mnoha lidí

hlavní součást stravy, takže jejich krev se plní karcinogeny a skrofulózními prvky.

3. Chemikálie (drogy) — Kalomel způsobuje zanícení kloubů a často působí rozklad kostí. Projevuje se též v podobě nádorů, vředů a rakoviny mnoho let poté, co vnikl do lidského těla.
4. Hormonální nerovnováha — Holduje-li člověk od věku dospívání tajné neřesti, příroda se postaví proti tomu zneužívání. Přestupník musí odpykat přestupování přírodních zákonů obvykle ve věku od třiceti do čtyřiceti-pěti let, kdy propadá různým chorobám, jako jsou choroby ledvin a rakovinné nádory.

R. 1905 mluvila s. E. G. Whiteová o „zárodcích rakoviny“. Dr. Stanley, virolog university v Kalifornii, vyjádřil r. 1956 přesvědčení, že „většina případů lidské rakoviny je způsobena virem“. Tvrdil, že tento virus dokáže v těle dřímat a „probudí se“ v určitém věku nebo při nesprávné dietě, při hormonální nerovnováze, vlivem chemikálií, záření anebo kombinací stresů“. „Dnes se všeobecně zastává názor, že vznik rakoviny u lidí se alespoň zčásti přičítá virům.“

Nakolik je člověk odpovědný před Bohem za svůj život?

U v a ž u j

„Světlo vsáto je spravedlivým“ praví žalmista v Ž 97, 11. Toto světlo přináší zdraví. Někdy lze rakovině předejít. Nalezne se brzy lék?

V. Kouření a onemocnění plic (1 Kor 3, 17)

EGW psala již r. 1864 a také r. 1905, že tabák je „povolný, zákeřný a nejzhubnější jed“. Kouření přispívá každoročně k více než 60.000 úmrtím následkem rakoviny plic. A je hlavním činitelem ve 100.000 případech úmrtí ročně u nemocí kardiovaskulárních. Nezapomeňme, že ra-

kovina plic je „pozvolná“ a vyvíjí se „zákeřně“ po dobu 20—25 let, než „uzraje“.

Zkušeni experti mají možnost pozorovat v praxi souvislost mezi kouřením a obávaným onemocněním rozedmy plic a chronické bronchitidy. Lékaři se děsí vyhlídky, že milión dnešních žáků škol zemře na rakovinu plic, bude-li spotřeba nikotinu nadále tak vysoká. Dnes trpí na 10 miliónů Američanů rozedmou plic. Je postižena desetina mužů. Od r. 1950 vzrostl počet úmrtí u této choroby asi o 300 %.

Podle dr. Biggse, ředitele nemocnice pro tuberkulózu v Connecticutu, má průměrný mladý člověk-nekuřák naději, že bude žít asi osm let déle než kuřák.

Setba a žeň — přísný zákon přírody. Kdo mu nepodléhá?

U v a ž u j

Ničí Bůh svévolně ty, kteří ničí chrám těla, anebo se člověk ničí sám?

Není to snadné překonat návyk kouření a používání dráždivel. Tohoto vítězství lze získat jedině ve jménu Ježíše Krista. On zvítězil pro člověka tím, že se téměř šest týdnů postil na poušti pokušení. Má pochopení pro lidskou slabost. Miloval padlého člověka tak, že přinesl nekonečnou oběť, aby sestoupil k němu do ponížení a pozvedl jej svojí božskou mocí posléze až k sobě na trůn. Záleží však na člověku, zda Kristus pro něj učiní to, co učinit může.

VI. Závěrečné otázky

1. Správně či nesprávně:
  - a) živočišné tuky působí „onemocnění krevního oběhu“,
  - b) člověk může užívat cukr bez omezení a bez rizika onemocnění.
2. Doplň: „Sůl není — — —, nýbrž — — — pro krev.“
Dostává se nám však napomenutí: „Nejezte — — — soli.“

3. Co přispívá k předčasné smrti lidí?
4. Vyjmenuj čtyři činitele v patogenéze rakoviny!
5. Urči tři plicní onemocnění, doprovázející kouření.

Odpovědi: 1. a) správně, b) nesprávně, 2. škodlivá, nutná, příliš mnoho, 3. stres a úzkost, 4. věk, chemikálie, hormonální poruchy, přestupování zásad správné výživy, 5. chronická bronchitida, emfyzém (rozedma), rakovina plic.

---

6. úkol — 6. listopadu 1971

Boží léčebné prostředky

Bůh vložil do přírody přemnohá požehnání, aby člověk získal zdraví těla, mysli a duše. To má sloužit zdravým, aby si zdraví udrželi a nemocným, aby se uzdravili.

Nemocí se snaží příroda vyprostit tělo z podmínek, jež vznikly přestupováním zdravotních zákonů. Přejde-li nemoc, tažme se po příčině. Odstraňme nezdravé podmínky, napravme zlovyky. Pomozme rovněž přírodě ve snaze zbavit se nečistot a vytvořit v těle opět správné poměry.

Čistý vzduch, slunce, zdrženlivost, odpočinek, pohyb, vhodná strava, využití vody a důvěra v Boží moc — to jsou skutečně pravé léky. Každý člověk by měl znát léčebné prostředky přírody a jejich použití.

I. Slunce a vzduch (5 Moj 33, 13. 14; 1 Moj 2, 7)

Nikdo nepochybuje o tom, že slunce je nezbytné ke zdraví. Je-li tělo vystaveno působení slunečních paprsků, vytváří si vitamín D. Tento je obsažen rovněž v játrech některých ryb, v másle a ve žloutku. Nedostatek vitamínu

D může u dětí působit křivici a narušit souměrnost kostí i u dospělých.

Sluneční paprsky obsahují dobrodíní — dokáží zničit škodlivé bakterie. Nečistota způsobuje nemoc. Smrtonosné zárodky dřímají ve tmě, v zapomenutých koutech, v hnilobě, ve vlhku, v plisni. Chceme-li být zdraví a mají-li být členové naší rodiny radostní a svěží, musíme dbát na úzkostlivou čistotu, na dostatek slunce a dodržování hygienických zásad.

Čerstvý vzduch: Vdechujeme kyslík, životodárnou součást vzduchu. Kyslík člověka osvěžuje, přispívá k metabolismu po:ravě a k uvolňování energie.

Dýchejme čerstvý vzduch z plných plic; naplní se nám kyslíkem, pročistí krev, dává jí zdravou barvu a tato pak životodárně protéká celým tělem. Hluboké dýchání utiňuje nervy, podněcuje chuť a upravuje trávení, podporuje zdravý, osvěžující spánek.

Čím byl Adam, než se stal „dušičivou“? Jaký je v tom rozdíl?

Uvažuj

Chodí lidé z vašeho sboru alespoň několikrát měsíčně s rodinou ven do př:rody? Jsi však sám tak zaneprázdněn, že pro rodinu nemáš čas?

Málokdo si uvědomuje, že chce-li být zdravý a radostný, musí mít dostatek slunce, vzduchu a tělesného pohybu. Přebývá-li Bůh ve vašem, byť prostém domově a máte-li upřímné srdce, plné lásky, dostatek vzduchu a slunce, budete mít nebe na zemi.

II. Čistá voda

Držíme-li vhodně na uzdě vodu, vzduch a oheň, slouží člověku dobře. Na Východě nazývají vodu Božím darem. Každá kapka je darem spásitelné lásky. Používáme-li vodu vnitřně a zevně, má léčivý vliv:

Zevně:

1. Odstraňuje bolest.
2. Způsobuje pokles horečky.
3. Usměňuje krevní oběh.
4. Čistí tělesnou tkáň.
5. Při správném použití může zastavit onemocnění.
6. Koupele pomáhají odstraňovat jedy z tkání.
7. Umožňuje tělesnou očistu.

Vnitřně:

1. Tiší žízeň.
2. Čistí krev.
3. Pomáhá přírodě udržovat zdraví.
4. Pití vody chrání před onemocněním a utrpením.
5. K pití a vaření se nejlépe hodí měkká voda.

Jak se Bůh milostivě stará o potřeby svého lidu?

U v a ž u j

Pečuje Bůh dosud o tělesné potřeby svých pozemských dítek a vychází jim v tom vstřícně?

III. Správná strava zaručuje dobré zdraví (1 Moj 1, 29)

Původní strava, kterou Bůh člověku dal, skládala se z ovoce, obilí a ořechů. Mléčné výrobky a maso netvořilo součást rajske stravy; byly povoleny později s ohledem na stávající okolnosti.

Popis ideální stravy těch, kteří se připravují na příchod Páně:

Ti, kteří prohlašují, že se připravují pro proměnění do nebes, měli by jíst obilniny a ovoce, podle možnosti v přirozeném stavu. Nesmíme uspokojovat chuť na úkor tělesného, duševního a morálního zdraví.

Ti, kteří očekávají příchod Páně, přestanou nakonec jíst maso; maso nebude již součástí jejich jídelníčku. Tento cíl bychom měli mít na zřeteli a snažit se dosáhnout jej.

Nezapomeňme, že člověk potřebuje zdravou a přiměřenou stravu. Mléčné výrobky mohou sloužit jako doplněk rostlinné stravy a zaručí tím nejzdravější dietu. Je to: ovoce, obilniny a zelenina, vše v prosté úpravě bez koření a živočišných tuků, raději s mlékem nebo se smetanou.

1. 6. 1966 odpověděl Sc. D. P. L. White, tajemník Potravinářské a výživné rady u americké lékařské společnosti na otázku: „Může skutečný vegetarián, který nejí ani vejce a mléko, získat nutné živiny, potřebné ke zdraví?“

„Možné to je, ovšem obtížné. Zvláště je nutno jíst celozrnné obiloviny, ořechy, luštěniny a jádra, podobná ořechům, jakož i nejrůznější druhy zeleniny a ovoce. Tato mnohostrannost je nutná v zájmu úměrného množství vitamínů, hlavně též vitamínu B₁₂, jakož i kalcia a železa, jež se hůře získávají. Laktovegetarián to má snadnější, jelikož jí vejce, mléko a mléčné výrobky. Tyto potraviny umožňují zajištění přiměřeného množství proteinů, vápníku a vitamínů ze skupiny B.“

Jakou stravu dal Bůh původně člověku?

U v a ž u j

Jak odůvodníš, že lakto-vegetariánská strava je lepší než strava masitá?

IV. Důvěra v Boží sílu (Přísl 3, 5. 6)

Důvěra v Boha uzdravuje rozrušenou mysl i tělo mužů a žen. Důvěra znamená, že spoléháme na Boží charakter i schopnost, že nám může pomoci ve všech problémech. Musíme však poznat Boha, a to znamená důvěřovat mu a dokonale jej milovat.

Pavlovo napomenutí k Filipenským „o nic nebuďte pečliví“ (Fil 4, 6) je uvedeno v souvislosti se slovy „Pán blízko“ (v. 5). To značí, že „Pán brzy přijde“.

Žijeme ve velmi vážné době. Musíme se naučit „nebýt o nic pečliví“ (nemít nikdy strach, nad ničím se netrápit — tak zní nový překlad).

Můžeme se modlit vděčně a vroucně a sdělit Bohu každou podrobnost svých potřeb.

Důvěra zbavuje tíhy, pracovních i zdravotních starostí a tísně. Člověk, který důvěřuje, přenechá Bohu hlavní slovo a spokojí se s cestou, kterou mu prozřetelnost vyznačí.

Moudrý muž mluví o silné pevnosti, obehnané čtvero zdmi: 1. „Doufej v Hospodina, čiň dobré, a přebývatí budeš v zemi a nasycen budeš.“ 2. „Těš se v Hospodinu, a dá tobě žádosti srdce tvého.“ 3. „Uval na Hospodina cestu svou (svěř Pánu...) a on zajisté všechno spraví.“ (Svěř Pánu svoji cestu, doufej v něho a on to uskuteční.) 4. „Upokoj se v Pánu a trpělivě očekávej na něj. Nermuť se příčinou toho, komu se šťastně vede a příčinou zlostníků.“

Avšak nejdůležitější podmínkou dobrého zdraví je „důvěra v Boha“.

Jaké zaslíbení platí pro ty, kteří důvěřují Bohu?

U v a ž u j

EGW napsala: „Všude se setkáváme s onemocněním duše. Devět desetin nemocí je způsobeno nemocí mysli (duše). Co by se stalo, kdyby se lidé přestali rozčilovat, kdyby nebyli nervózní a kdyby se naučili nosit své starosti a nesnáze k Bohu, který vše za ně ponese?“

V. Uzdravující balzám služby (Izai 58, 7. 8; 50, 4)

„Zdraví tvé rychle zkvete“, neboli podle originálu doslova: „Nové maso ti rychle naroste.“ Jedná se tu o „uzdravení ran“. Vzácny balzám Božího slova, jež křesťané hlásají, uzdravuje srdce, mysl a tělo.

Povšimni si i bohaté odměny: „Tehdá vzejde světlo tvé jako jitřní záře a zdravé tvé rychle zkvete.“

Tento verš obsahuje bohaté a vzácné zaslíbení pro všechny, kteří se zajímají o blaho ostatních. Jak může Bůh požehnat těm, kteří mají zájem jen o sebe a kteří nevyužívají to, co jim světil, k oslavení jeho jména na zemi?

Ten, kdo koná dobro a má pocit uspokojení, že může jiné obšťastňovat, je klidný a radostný. To se odráží v celém jeho životě, ovlivňuje to krevní oběh a působí to blahodárně na celé tělo. Boží požehnání je hotový lék, a ti, kteří rádi pomáhají druhým, pocítí jeho předivné působení na srdci i v životě.

Tisíce lidí se zotavilo z nemocí a slabostí, když se pustili do sborové činnosti — šíření křesťanské literatury nebo dobročinné práce a činnosti v Tabitě (šití a přešívání šatů a prádla pro potřebné).

Dobré skutky přinášejí dvojnásobné požehnání: napřed dárce a pak příjemci. Vědomí konání dobra patří mezi nejlepší léky pro nemocné tělo i duši. Duše, která dobře plní své povinnosti a má zadostiučinění z obšťastňování jiných, je klidná a radostná. To působí na celou bytost dobrým, povznášejícím vlivem.

Která dvě zaslíbení dostal křesťan, který svým životem slouží? Vysvětlí!

Pán Ježíš nebyl za svého života nemocen. Bylo toto úžasné zdraví výsledkem náhody? Jaký byl způsob jeho života?

VI. Závěrečné otázky

1. Doplň: „Čistý — — —, zlaté — — — jsou — — — života.“
2. Správně či nesprávně: Voda jako voda! Tvrdá nebo měkká!
3. Správně či nesprávně: Spolehliví odborníci ve výživě učí, že přiměřená strava rozhodně vyžaduje maso.
4. Podle 37. žalmu čtyři věci dávají božskou sílu. Vyjmenuj je!

5. Doplně: „Dobré skutky přinášejí — — — požehnání: napřed — — — a pak — — —.“

Odpovědi: 1. Vzduch, paprsky slunce, elixír, 2. nesprávně, 3. nesprávně, 4. důvěra, rozkoš (radost), svěřit, být klidný, 5. dvojnásobné, dárci, příjemci.

---

7. úkol — 13. listopadu 1971

Duševní rozhled

Čti Fil 4, 6. 7. EGW mluvila téměř před 100 lety, roku 1872, jasně o vztazích mysli a těla:

„Je to krásný úkol, pracovat s lidmi, kteří mají nemocnou mysl i tělo. Lékaři ústavu potřebují velkou moudrost, aby mohli působením mysli uzdravit tělo. Málokdo si však uvědomuje, jaký nesmírný vliv na tělo má mysl člověka. Mnoho nemocí lidstva má původ v mysli. Mohou být odstraněny jedině tehdy, uzdraví-li se mysl.“

Dnes se velmi zdůrazňuje psychosomatická léčba, a vědci jsou přesvědčeni, že velká část onemocnění — snad přes polovinu — je podmíněna duševním stavem. To zní podobně, jak to r. 1867 (tedy před sto lety) řekla inspirovaná služebnice Boží: „Neuspokojené pocity a marná lítost (trápí-li se člověk zbytečně) působí téměř vždy onemocnění těla a mysli.“

Služebnice Páně rovněž jasně viděla vliv tělesných zvyků na mysl — ať už v dobrém či zlém.

Člověk tvoří dokonalou jednotku. Musíme mu proto věnovat mnohem více zájmu a pozornosti, než jsme dosud činili. To je svědomitost v otázce zdraví, kterou potřebuje každý rozumný Kristův svědek.

I. Působení duševních vlivů (Přísl 17, 22)

„Radostné srdce je báječný lék, ale sevřený duch vysušuje kosti.“ Je-li v srdci jas a radost, zračí se to i ve tváři. Ale trvalý zármutek působí skleslost mysli. Dopustíme-li, aby se nás zmocňovala úzkost, slábneme, až posléze duševní síly vypoví. Duševní trýzeň se odráží v tělesném stavu člověka.

Dr. Ruch napsal: „Nemoc bývá často způsobena nesprávnými citovými vzruchy. Jistý lékař poukazuje na příklad, že trvalé a opakované citové dráždění může mít velmi zhoubný vliv na zaživací ústrojí. Je přesvědčen, že jednoduché peptické vředy, t. j. otevřené rány na žaludeční sliznici, jež odolávají lékařské léčbě — jsou zřejmě vždy nervového původu.“

Každíčký nerv a ústrojí těla reagují na radost či na následky deprese. Ovládání myšlenek je sice náročné a vyžaduje soustředění, ale přináší bohatou odměnu. Naše myšlenky mají být totožné s myšlením Božím a mají k němu směřovat (Fil 4, 9).

1. Duch, pocházející od Boha, je „síla“, „láska“ a „rozumná, zdravá mysl“ (2 Tim 1, 7). Nelze to však říci o strachu, pochybnosti a úzkosti.

2. V našich srdcích má převládat „pokoj Boží“ (Kol 3, 15). To předpokládá, že celý náš život se vyznačuje klidem a je jím ovládán.

3. Navraťme se k Bohu a nalezneme pokoj, důvěru a odpočinutí. „Nebo takto praví Bůh, Hospodin zástupů, svatý izraelský: Obráťte-li se a spokojíte-li se, zachováni budete. V utišení se a v doufání bude síla vaše“ (Izai 30, 15).

Co přináší radost? Co přináší zachmuření a smutek?

U v a ž u j

Je-li „srdce radostné báječným lékem“, snažme se být veselí, radostní. Lidé dnes zkoušejí všechny druhy nákladné léčby. Toto je zadarmo. „Radost Hospodinova budiž síla vaše“ (Neh 8, 10).

Vztah mysli k tělu je velmi úzký. Jakmile je postižena jedna část, trpí i druhá. Duševní stav ovlivňuje zdraví víc, než si lidé myslí. Mnoho nemocí, jimiž lidé trpí, je zaviněno duševní depresí. Zármutek, strach, nespokojenost, výčitky svědomí, pocit viny a nedůvěra vyčerpávají životní elán a vedou k rozkladu a smrti.

II. Buďte naplněni silou (Ef 3, 16. 17; Iz 41, 10)

Povšimněte si tohoto překladu (Weymuth) Ef 3, 16: „Abyste byli posilněni jeho Duchem mocí, jež by pronikla celou vaší bytostí.“

Pavel doporučuje Efezským, aby byli „naplněni Duchem“ (Ef 5, 18). Kristus v nás přebývá skrze svého Ducha. „Víme, že v nás přebývá podle Ducha, kterého dal nám“ (1 Jan 3, 24). Kristus je zdroj života.

Křesťan se může vírou těšit z přítomnosti Boží a Ducha sv. Mnozí si myslí, že dokud nepocítí moc Ducha, nemohou mít víru. Zaměňují si víru s požehnáním, jež víra s sebou přináší. Právě tenkrát, když cítíme potřebu Ducha svatého, musíme věřit. Zdá-li se nám, že naše mysl je zatemněna chmurnými mraky, musí naše víra proniknout temnotou a rozptýlit mračna. Pravá víra se odvolává na zaslíbení Božího slova. Jedině ti, kteří jsou tohoto slova poslušni, mohou si činit nárok na jeho zaslíbení.

Osvícený křesťan ovládá rozumem a vůlí své pocity a nálady. Mnozí chybují v tom, že se řídí svými pocity a usuzují na základě dobré či skleslé nálady, zda je Bůh přijal. Ale prchavá nálada není důkazem nebeské přízně či nepříně.

Kterých pět důvodů uvádí Izaiáš, abychom se nebáli a nebyli malomyslní?

U v a ž u j

Kdyby bylo pravé náboženství závislé na intenzitě pocitů, museli by být spaseni jen lidé vzrušení! Ježíš byl

„mužem bolesti a zármutku“ (Iz 53, 3). Přesto se stále posiloval v Bohu a měl hlubokou, trvalou radost. Můžeme to zakusit i my? Je naše zdraví ovlivněno náladovostí v duchovním životě?

III. Modlitba a Boží zaslíbení (Ef 6, 10. 18; 2 Petr 1, 4)

Musíme se modlit v souladu s vůlí Ducha svatého, která je vyjádřena v Písmu a v Duchu prorockém.

Boží zaslíbení jsou pravdivá a důvěryhodná, není to dvouznačné ano a ne, nýbrž jednoznačné a n o. Ani jedno z nich neselže. Jsou rozseta v bibli jako perly a drahokamy a není jich málo. Budeme-li těmto zaslíbením věřit a spolehne-li se na ně, budeme mít dokonalý pokoj. Rozjímání na základě Božího slova podporuje zdraví mysli a těla.

Musíme se však zajímat o Boží zaslíbení a příkazy. Poznáme je studiem bible, naučíme se jím věřit a být jich poslušni. Povinnost je povinnost a musí být za každou cenu splněna. Ale Pán má s námi v našem padlém stavu soucit a provází své příkazy zaslíbeními. Vyzývá svůj lid, aby jej vyzkoušel a praví, že poslušnost bohatě odmění. Dokazuje nám to zaslíbení, spojené s příkazem dávání desátků. Právě tak je tomu i s příkázáním o sobotě.

Rozeber Pavlovu výzvu k modlitbě. Jak často se máme modlit? V jakém duchu? Za koho?

U v a ž u j

„Je vyloučeno, abychom vyčerpali byť jedinou biblickou pravdu či zaslíbení.“ EGW. Pokus se vyčerpát jedno jediné zaslíbení. Kdyby bylo možno Boží zaslíbení vyčerpát, využít je tak, že by již nemělo platnost a působení, byl by Bůh zneuctěn a mnozí by se jej zřekli. Ale to je nemožné.

Ti, kteří se rozhodnou, že nebudou v žádném směru

dělat nic, co by se Pánu nelíbilo, poznají, že když mu vyloží svou situaci, ukáže jim, co mají dělat. Dá jim nejen moudrost, nýbrž i sílu.

IV. Evangelium jako lék (Řím 1, 16)

Evangelium je moc, která může člověka dokonale vysvobodit z hříchu. Je jedinou nadějí člověka. Jiný překlad tohoto verše zní takto: „Nijak se nestydím za radostnou zvěst, neboť ona je Boží mocí, jež přináší spasení všem, kteří věří.“

Žádný křesťan se tedy nemá „za radostnou zvěst stydět.“ Naopak, má rád mluvit o tom, co Kristus pro jeho duši vykonal.

Kdo přijme čisté a mocné evangelium, získá lék na všechny nemoci, vzniklé hříchem. Zasvitne mu Slunce spravedlnosti, na jehož „křídlech je zdraví“. Žádné poklady světa nedokáží uzdravit zdrcené srdce a neklidnou mysl, neodstraní starost ani nemoc. I sláva či geniální nadání jsou bezmocné — nemohou potěšit zarmoucené srdce ani nenavrátní promrbaný život. Jedinou nadějí člověka je život v Bohu.

Kristova láska naplňuje celou bytost člověka oživující mocí. Její léčivá síla proniká do mozku, do srdce, k nervům — všude. Burcuje největší schopnosti člověka. Zprošťuje duši viny a zármutku, úzkosti a starosti, jež člověka olupují o životní elán. Přináší klid a vyrovnanost. Dává duši radost, kterou nic pozemského nemůže zničit — radost v Duchu svatém, radost, která přináší zdraví a život.

Spasitelova slova: „Pojďte ke mně ... dám vám odpočinutí“ jsou receptem na léky těla, duše i ducha.

Čím je evangelium? Jaká pozemská moc je může nahradit?

Uvažuj

Evangelium značí — radostné zvěsti! Něco, čím může-

me ostatní nadchnout. Kristus, Velký Lékař, představuje evangelium. Stačí teoretická představa správného myšlení? Stačí zdravý životní názor?

V. Duševní lék: (Přísl 3, 7. 8; Jer 10, 23. 24)

Duševní a tělesné zdraví je závislé na věčném Bohu. Pýcha znamená pro člověka záhubu a odcizení od Dárce života. Cenu má jediné pokora a víra, která uznává krajní závislost člověka na Bohu, Stvořiteli a Vykupiteli.

Musíme mít vědomí, že Bůh je dobrý. To je mnohem důležitější než poznatek, že je všemohoucí, dokonalý a moudrý. Pravá víra staví na skutečnosti, že náš velký Bůh je dobrý.

„To je ten věčný život, aby poznali tebe, jediného pravého Boha a Ježíše Krista, kterého jsi poslal“ (Jan 17, 3).

V životě a charakteru Ježíše Krista je o Bohu zjeveno vše, co člověk potřebuje a může vědět. Svým soucitem, něžností, pozorností a vlídností představoval Boží charakter a soustavně sloužil Bohu a člověku.

Poznání Boha je prvním a nejdůležitějším lékem pro hříchem zmítanou, ztrápenou a zarmoucenou mysl i srdce. Jakmile zarmoucené srdce pochopí milost odpuštění a přijme Spasitelovu lásku, nalezne pokoj a klid.

Moudrý muž dává tři napomenutí. Jaké zaslíbení je dáno těm, kteří jeho radu uznají?

U v a ž u j

Největším problémem mnohých křesťanů je, že se přiznávají v Bohu jen ve chvílích těžkostí a napětí. Proč? Jejich poznání Boha je nesouměrné a vyznačuje se strachem, který ovlivňuje celé jejich náboženské počínání. Čeho je jim zapotřebí?

VI. Závěrečné otázky

1. Správně či nesprávně:

- a) způsob mého myšlení nemá nic společného s mou náladou,
- b) mé pocity nemají nic společného s otázkou zdraví,
- c) mé zdraví nemá nic společného s mým duchovním životem.

Odpovědi: 1. a) správně, b) nesprávně, c) nesprávně.

---

8. úkol — 20. listopadu 1971

Rozsáhlé působení střídmosti

Základní verš: 1 Kor 9, 25.

Střídmost představuje pozitivní a rozsáhlé zásady zdravého života, nikoli samé zákazy. Střídmost, to je sebeovládání, posvěcená kázeň, uplatňující se v každém životním stupni ve prospěch tělesného, duševního a duchovního zdraví. Střídmost si vyvolí dobré místo zlého a varuje se pití lihovin, kouření a užívání drog. Má dvě části. Nejlepší definice je snad tato: Pravá střídmost nás učí, abychom se vystříhali všeho škodlivého a abychom užívali s m'rou to, co je zdravé.

Kdybychom lépe chápali, jak důležitá je střídmost pro náš život, věnovali bychom jí více pozornosti.

Nemírnost v jídle, pití, ve spánku i v práci je hříchem. Souladná činnost všech sil těla i mysli přináší štěstí; čím jsou naše síly ušlechtilejší, tím čistší a ryzejší bude naše štěstí.

Lid Boží se má naučit střídmosti ve všem, hlavně

v jídle, pití a odívání. Musí ze života vymýtit podléhání žádostem. Mají-li věřící skutečně pochopit význam pravého posvěcení a přizpůsobení se vůli Boží, musí spolupracovat s Bohem, aby dokázali zvítězit nad zlými zvyky a obyčejí.

Naše tělesné zdraví a duchovní růst budou vypadat podle toho, jak dodržujeme střídmost v jídle ráno, v poledne a večer, v práci v dílně i v kanceláři, v odívání a ve využívání tělesných a duševních orgánů.

I. Pohnutka správného života (2 Kor 5, 14)

Jsem ovládán Kristovou láskou. (2 Kor 5, 14) Zásada lásky je vyjádřena jednak činy, které slouží k Boží slávě, jednak skutky, které prospívají našim bližním (Mat 22, 35—40).

Musíme se rozhodnout z hlediska morálního a náboženského. Budme střídmi ve všem, poněvadž máme naději na neporušitelnou korunu, na nebeský klenot. Jsme-li Kristovými následovníky, musíme se v jídle a pití řídit určitými zásadami. Mladý Daniel je nám v tom dosud zářným příkladem. (Daniel 1 kap.)

Naše pocity, dojmy a nálady nejsou spolehlivé. Ale zásada je vždy spolehlivým vůdcem. To platí obzvláště v otázce stravy, odívání a zábavy, kde lidé mají sklon řídit se chutí a módou.

Izaiáš líčí v 58. kap. od 6—8 v. způsob života, který nejlépe přispívá ke zdraví. Poslední část 7. v. zaznamenává Boží výzvu, aby se křesťan „neskrýval před svým tělem“. Máme své bližní milovat jako „sebe sama“, to: iž, má nám na nich záležet právě tak jako na vlastní osobě. Ovšem, máme přece jen jisté právo, věnovat se v určitém směru své osobě víc. I v tomto směru musí být rovnováha.

Náboženští fanatici by snad chtěli tělu odepřít nutný pokrm a oděv. To není správné náboženství, nýbrž jakási forma farizejství. Bůh si přeje, abychom byli zdraví a šťastní.

Čím má být ovládán křesťan ve svém životě? Podle čeho se řídí jeho pohnutky? Je láska pocit či zásada anebo obojí?

Uvažuj

Žiješ, jak je ti líbo — pro sebe? Anebo žiješ tak, aby se tvůj život líbil Bohu?

Nemám snad právo nakládat se svým tělem podle libosti? Ne, morálně k tomu právo nemáš, protože přestupuješ zákony života a zdraví, jež dal Bůh. Jsi Božím vlastnictvím; on tě stvořil i vykoupil. — Zde pozorujeme zákon sebeúcty a úcty k Božímu vlastnictví. To vede člověka k tomu, aby respektoval zákony, kterým podléhá každý člověk, aby si uchoval živý stroj, vytvořený tak úžasné a předivně.

II. Varujeme se extrémů (2 Tim 1, 7; Řím 14, 17)

Sebeovládání je největším důkazem ušlechtilosti křesťana. Silný charakter se skládá ze dvou prvků — ze síly vůle a sebeovládání.

Kazatel nás varuje v 7. kap. v 16: „Nebývej příliš spravedlivý, aniž buď příliš moudrý. Proč máš na zkázu přicházeti?“

Clarke k tomuto verši poznamenává: „Proč bys byl tak zvláštní? Zabíháš do extrémů. Proč bys měl žít jako podivín?“ — To je tedy význam slova „příliš spravedlivý“.

Služebnice Páně napsala jistému svědomitému lékaři, který vyškrlil ze svého jídelníčku důležité pokrmy:

„Nezabíhej v otázce zdravotní reformy do extrémů. Někteří naši lidé jsou v této věci velmi lhostejní a zůstávají pozadu. Proto se však ty nesmíš stát extremistou ve snaze, abys jim byl vzorem. Nesmíš se olupovat o stravu, která vytváří dobrou krev. Doplň svoji stravu o chybějící složky potravy. Je to tvá povinnost. Mýlíš-li se jako lékař, ztrácíš tím vliv a nemůžeš nikomu prospět. Ovšem,

omyly nejsou nutné na žádné straně. Nemusíš jít do vody ani do ohně, krácej prostředkem a varuj se extrémů.“

K čemu přirovnává apoštol Pavel království Boží? Nezáleží tedy vůbec na jídle a pití? 1 Kor 10, 31.

U v a ž u j

Jak se varujeme ve zdravé životosprávě extrémů?

III. Nestřídmost naší doby (Luk 21, 34. 35)

Božímu lidu je zde dáno vážné napomenutí, zvláště těm, kteří žijí v posledních dnech.

34. verš zní podle nového překladu takto: „Dejte si pozor! Nepřipusťte, aby se vaše mysl zatemnila zábavami, opilstvím a světskými starostmi, protože ten Velký den by vás náhle stiskl jako past.“

Písmo nikde neschvaluje pití lihovin. Jan 2, 1–11 a 1 Tim 5, 23 neodporují Přísl 23, 29–35. Srovnej!

Víno v Káni Galilejské: „Víno, jež Kristus na svatbě v Káni připravil, bylo nejlepší chuti, jakou kdy hosté okusili. Nebyla však v něm ani stopa kvasu. Vždyť Kristus zapověděl pití kvašených nápojů: „Nepij vína ani opojných nápojů, ty, ani synové tvoji s tebou, když vcházíš do stánku shromáždění, abyste nezemřeli. Bude vám to naučením po rodech vašich.“

Víno, jež doporučoval Pavel: Kvašené nápoje zatemňují smysly a ovlivňují zhoubně celého člověka. Bůh je zneucitěn, když lidé nemají dostatek sebeúcty a nejsou přísně zdrženliví. Kvašené víno není přirozený produkt. Pán je nikdy neučinil a nemá s jeho výrobou nic společného. Pavel radil Timoteovi, aby užíval trochu vína pro svůj žaludek a častou slabost; doporučoval mu však nekvašenou hroznovou šťávu. Neradil Timoteovi něco, co Pán Bůh zapověděl.

Nedomnívejme se, že by Pán Ježíš u příležitosti svého prvního zázraku vytvořil opojné víno. Dal přítomným ná-

poj, který je prospěšný všemu lidstvu — čistou hroznovou šťávou. Kristus sám nikdy nepil kvašené nápoje a nedal je ochutnat ani svým učedníkům. Opilství se v Palestině vyskytovalo zřídka.

Kterými hříchy se má vyznačovat poslední doba?

U v a ž u j

Johann Heinrich Voss napsal: „Kdo nemiluje ženy, víno a zpěv, zůstane po celý život bláznem.“

Tato slova se neprávem přisuzují Martinu Lutherovi, tak jako se mylně tvrdí o bibli, že doporučuje křesťanům pít alkohol.

Trváme na tom, že čaj, zrnková káva a alkohol jsou zdraví škodlivé. O čaji, kávě, kouření, pivu a vínu a ostatních alkoholických nápojích neplatí pravidlo střidmosti, nýbrž abstinence.

IV. Dráždidla a narkotika (2 Moj 20, 13)

Clarke poznamenává k 13. v.: „Mezi jasné přestupovány šestého přikázání patří hýření a výstřednost, opilství a přejídání, nečinnost a lenost a pověřivé umrtvování těla a odříkání, jež má vliv na ukončení či zkrácení věku člověka.“

Vše, co lidský věk zkracuje či maří — ať se jedná o vlastní či cizí osobu — je jasným hříchem proti šestému přikázání (nezabiješ). Užívání heroinu, LSD, Pot (marihuana) a kouření patří sem rovněž. Pít čaje, kávy a nápojů cola je škodlivé, a to nejen proto, že tato narkotika zotročují, nýbrž proto, že střidavě nervový systém člověka vybičují a zeslabují (působí depresivně). To má vliv na zeslabení a poškození nervů a mozku.

Lidská chuť podléhá nejčastěji v těchto třech věcech:

1. Koření   2. Čaj a káva   3. Kouření

Podívejme se na to blíže:

Koření: Čím méně dráždivé stravy v této uspěchané do-

bě jíme, tím lépe pro nás. Ostré koření škodí. Hořčice, pepř, pikantní koření, okurky a zelenina nakládaná v octě a podobné věci dráždí žaludek a působí horečnatou a nečistou krev. Prostá strava nedokáže zanedlouho ukojit chuť. Tělo pocítuje potřebu, touhu po něčem ostřejším.

Čaj a káva: Čaj dráždí a působí jistý druh opojení. Účinek kávy a mnoha jiných oblíbených nápojů je podobný. Jakmile pomine stimulující účinek, nepřírozený výkon klesá a následkem toho nastává zemdlenost a skleslost.

Trvalé požívání těchto nervových dráždidel působí bolesti hlavy, nespavost, bušení srdce, poruchy trávení, chvění a mnoho dalších nepříjemností. Tyto látky totiž odčerpávají životní síly.

Kouření: Nikotin je pomalý, zákeřný, avšak nezhoubnější jed. Působí zhoubně na lidské tělo — nezáleží na tom, v jaké podobě se do něj dostává. Kouření vzbuzuje žízeň po alkoholických nápojích a v mnoha případech přivodí návyk na alkohol.

Které přikázání má chránit a zachovat zdraví člověka?

U v a ž u j

Která záliba je trvalejší a přináší více uspokojení: Holdování chuti? Či ovládání?

V. Střídmost skýtá ochranu (1 Kor 9, 25)

Každý věřící se má vyznačovat střídmostí. Povšimni si těchto tří bodů:

1. Osobní rozvoj je označen za prvořadou povinnost k Bohu i k bližním.
2. Čas, který věnujeme získání a uchování tělesného a duševního zdraví, je využit dobře.
3. Nemůžeme si dovolit přepracovávat se a jakkoli poškozovat některou součást živého mechanismu; to působí zakrnění nebo zmrzačení duševní nebo tělesné činnosti. Nestřídmost zapříčiňuje skutečně největší část nemocnosti

a hubí ročně desetitisíce lidí. Nestřídmost se neomezuje pouze na alkoholické nápoje. Má hlubší význam a týká se škodlivého povolání chuti a žádosti.

Střídmost je ochranou před plíživým morálním rozkladem a tělesným i duševním úpadkem miliónů moderních lidí! Velké národy obětují bilióny na zakládání silných obranných systémů v zájmu ochrany zdraví člověka — církev adventistů sedmého dne má za cíl chránit církev i svět nestřídmostí, nemocí a předčasnou smrtí. Jaký máme v tom úspěch? Je nutno rozšířit naše svědectví o střídmosti?

Střídmost zastává důležité místo na žebříčku křesťanské dokonalosti (2 Petr 1, 4—10).

Co myslí Pavel slovy „střídmí ve všem“?

U v a ž u j

Máš knihu „Rady o stravě“? Uškodí jednoduchý zákusek? Či teprve více kousků? Anebo časté pojídání sladkostí? Je něco špatného na prostém, občasném dezertu?

Opravdu jednoduchý zákusek může posloužit jako dezert. Kdo však sní dva či tři kousky jen proto, aby vyhověl mimořádné chuti, činí se neschopným pro službu Bohu. Někteří lidé se dobře najedí, ale vezmou si ještě zákusek, poněvadž je chutný, nikoli proto, že by jej potřebovali.

VI. Závěrečné otázky

1. Doplň: „Jako Kristovi následovníci máme jednat v ——— a ——— podle ———“.
2. Doplň: a) „Nejvyšším důkazem ušlechtilosti křesťana je ———.“ b) „Nemusíš jít do vody ani do ohně. Jdi ——— a varuje se ———.“
3. Správně či nesprávně:
  - a) přejídání je jakýsi druh sportu,
  - b) Kristus učinil na svatební hostině v Káni kvašené víno,

- c) Pavel napomínal mladého Timotea, aby pil kvašené víno.
4. Vysvětlí, proč je požívání narkotik včetně kouření nepřitelem křesťanského života!
5. a) co je první povinností křesťana?
 b) jakým způsobem můžeme dobře využít čas?
 c) jak si můžeme přivodit zakrnění či zmrzačení duševní nebo tělesné činnosti?

Odpovědi: 1. v jídle, pití, dle zásady, 2. a) sebeovládání, b) střední cestou, extrémů, 3. a) nesprávně, b) nesprávně, c) nesprávně, 4. Vše, co má vliv na zkrácení či zmaření lidského života, je hříchem proti 6. přikázání. 5. a) rozvoj osobnosti, b) získání a uchování tělesného a duševního zdraví, c) přepracováním nebo poškozením živého mechanismu.

---

9. úkol — 27. listopadu 1971

Chuť a zdraví

Podléhání chuti je velmi častou příčinou různých tělesných i duševních slabostí.

„Bylo mi ukázáno, že zdravotní reforma je součástí trojandělského poselství. Viděla jsem, že jako lid musíme v tomto důležitém dile pokročit vpřed. Kazatelé i lid musí pracovat společně. Lid Boží není připraven pro hlasité volání třetího anděla. Čeká je práce s vlastní osobou, a tu nemůže za ně vykonat Pán. Přejídání je příznačným rysem dnešní doby.

Chce-li být lid Boží připraven pro proměnění, musí znát sama sebe. Jejich chuť musí vždy podléhat zásadám mo-

rálním a rozumovým. Tělo musí být služebníkem mysli, nikoli mysl sluhou těla.“

Je smutnou skutečností, že velká část křesťanského světa propadla dnes zvykům sebeuspokojování na úkor zdraví a zeslabení mravní síly.

I. Jednoduchost (2 Kor 11, 3)

Jednoduchost je křesťanská ctnost. Křesťané musí pochopit biblické výrazy: „Sprostnost (jednoduchost, skromnost), kteráž jest v Kristu“ a že v „sprostnosti a upřímnosti ... obcovali jsme na světě, zvláště pak u vás“ (2 Kor 1, 12). Pavel zde líčí život křesťana bez vyumělkovanosti a přetvářky.

Touto skromností se vyznačuje:

1. chování a vzhled křesťana,
2. oděv,
3. strava,
4. rekreace,
5. chování v zaměstnání,
6. vydávání svědectví a
7. bohoslužba. -

Bůh má v církvi rád jednoduchost. Prvopočáteční církev ztratila velkou část vlivu tím, že upustila od jednoduchosti. Chceme-li jako adventisté s. d. splnit své poslání, nesmíme se jí nikdy vzdát.

Významné náboženské i filosofické otázky jsou velmi prosté. Člověk musí přijímat velké Boží věci prostě a prostě je musí i prožívat. Obrácený člověk má prostou víru jako malé dítě (Mat 18,3). Boží požadavky nové smlouvy jsou velmi prosté — uvěř, následuj a žij!

Život Jana Křtitele se vyznačoval prostotou. „Jeho prostý oděv byl ustavičnou výčitkou pro kněží i pro lid, neboť milovali přepych a okázalost. Jedl rostlinnou stravu — plody tzv. „kobyly“ a pak lesní med. Taková jednoduchá strava kárala všeobecné holdování chuti a požitkářství.

Adventisté mají vykonat podobné dílo reformy jako Jan. Studujme jeho život a učme se z jeho jednoduchosti. Jak žil Pavel před věřícími v Korintě? 2 Kor 1, 2.

Uvažuj

Lidé, kteří mají tak složitý způsob myšlení a života, nechápou, jak by mohli tak prostě věřit a žít jednoduše jako křesťané. Znamená snad jednoduchost povrchní smýšlení? Povrchní smýšlení o Bohu a o církvi? Je prostota shodná s ušlechtilým uvažováním a s vysokou životní úrovní?

II. Prostá strava (1 Kor 10, 31)

Pavel naléhal na všechny křesťany, aby jedli a pili k Boží slávě. S. EGW napsala: „Musíme v jídle i v odívání dokazovat prostotu pravé zbožnosti.“

Jak to dokážeme? Musíme předpokládat určité poznání Boží vůle v tomto směru. Je nutno tudíž zkoumat zásady, které platí pro odívání i stravu křesťana. Člověk dostal původně v ráji před hříchem prostou, přiměřenou a vyhovující stravu. 1 Moj 1, 27—30.

Z božské zprávy poznáváme, že člověk se měl živit plody stromů a země, neboli obilím, ořechy a ovocem; zvířata mají jíst „všelikou bylinu polní“, zeleninu neboli rostliny a trávu.

Co vše není v souladu s jednoduchostí v jídle:

1. Nepravidelnost v jídle: Dodržujme přísně pravidelnost v jídle. Mezi jednotlivými jídly nejezme nic, ani pečivo, ořechy, ovoce nebo cokoli jiného. Nepravidelnost v jídle narušuje činnost zaživacích orgánů na úkor zdraví a spokojenosti.
2. Přílišný výběr pokrmů současně: Nepodávejme k jednomu jídlu velký výběr pokrmů; svádí to k přejídání a způsobuje to špatné trávení.
3. Postupné přinášení jídel: Bývá zvykem, že se jídlo nosí

na stůl postupně. Kdyby byl všechen pokrm umístěn (připraven) na stole hned od začátku, mohl by si každý dobře vybrat.

4. **Příliš mnoho jídla:** Mnozí nejedí sice maso a jiné tučné a škodlivé pokrmy, jsou však toho názoru, že se mohou najíst prosté a zdravé stravy neomezeně. Nezařezujme zaživací ústrojí přemírou jídla anebo takovým pokrmem, který do krajnosti zatíží jeho činnost.

Může křesťan působit Bohu hanbu svými zvyky v jídle a pítí?

U v a ž u j

Zvrácená chuť způsobila záhubu předpotopního světa. Milióny lidí dnes hynou pro svoji chuť. I tisíce Božích dítek jsou v zajetí chuti. Sa'an chce člověka zničit tím, že ho svádí k tomu, aby se stal o'rokiem chuti.

III. Původní strava (1 Moj 1, 29)

Obilniny, ovoce a ořechy — prostě plodiny země a lesů — tvoří dosud nejlepší zdroj lidské stravy. Současně je to strava nejvýživnější a nejchutnější. To neplatilo jen pro naše prarodiče, nýbrž platí to i pro dnešní lidstvo. Počet obyvatel na světě (přes 3 a půl miliardy v r. 1970) vyžaduje dramatické zvýšení přístupných zásob potravin, nemá-li se rozšířit hlad. Rostlinná strava může tuto spotřebu krýt. Živočišné výrobky v podobě masa, drůbeže, ryb, vajec a mléčných výrobků zdaleka nestačí krýt zvýšené požadavky. EGW napsala:

„Pán dal život stromům a keřům. Považujme ovocem obtížené stromy za Boží dar tak, jako by nám tyto plody dal do rukou.“

Stvořitel nám vybral stravu, skládající se z obilovin, ovoce, ořechů a zeleniny. Jsou-li tyto potraviny upraveny prostě a co nejpřirozeněji, jsou nejzdravější a nejvýživnější. Dodávají sílu, vytrvalost, svěžest a pohotovost v myšlení, jak to nedokáže složitější a dráždivá strava.

Bůh nás naučí, jak můžeme připravovat pokrmy bez masa.

Při správné péči a výběru mohou rostlinné pokrmy i dnes tvořit vyhovující jídelníček pro člověka — zvláště při využití sóje a vitamínu B₁₂, který je nutný pro správnou výživu. Tyto látky mohou při nejmenším zpestřit naši bezmasou stravu.

Z kterých tří prvků se skládala původní strava člověka?

U v a ž u j

Jsou lepší vyhlídky na delší a bohatší život při stravě vegetariánské nebo nikoli? Proč?

IV. Boží přídavek k jídelníčku člověka (1 Moj 3, 18b; 9, 3. 4; 3 Moj 11; 5 Moj 14)

Po pádu do hřichu směl člověk jíst navíc i zeleninu. Moffat překládá 1 Moj 3, 18 slovy: „Musíte jíst byliny polní.“ Původně byly „zelené byliny“ určeny pro zvířata, pro dobytek. 1 Moj 1, 30.

Kvantita a kvalita obilnin, ořechů a ovoce, jež člověk dostal na počátku za pokrm, poklesla příčinou hřichu natolik, že se člověk musel začít živit i bylinami (neboli zeleninou).

A k olázce masa: „Teprve po potopě dovolil Bůh člověku jíst maso zvířat. Dokonce i pohanské legendy mluví o zlatém věku nevinnosti, kdy člověk nezabíjel zvířata.“

Jedení masa bylo povoleno s ohledem na potopu: „Jako jsem vám kdysi dal zelinu“ (1 Moj 9, 3 — Moffat), neboli z téhož důvodu, jako když člověk padl, „dal jsem vám bylinu“. Ovšem průměrný věk člověka po potopě ve srovnání s člověkem předpotopním velmi poklesl (srovnej 1 Moj 5. a 11. kap.).

1 Moj 9, 3. 4. Zde se dovídáme o povolení masité stravy jako doplňku zeleniny a ovoce, jež měly původně tvořit pokrm člověka. Bůh dovolil člověku zřejmě doplnit

rostlinnou stravu masem nejen proto, že po potopě nebylo nic zeleného, nýbrž i proto, že potopa změnila zemský povrch a snížila úrodnost v některých zemích, jako např. na dalekém severu, takže by nebylo dostatek rostlinné stravy pro udržení lidstva.

Co dovolil Bůh jíst v případě nouze jako náhradní stravu?

U v a ž u j

Zvýšila se během staletí čistota masitých pokrmů či nikoli?

Strava, určená člověkem na počátku, neobsahovala maso zvířat. Teprve po potopě, kdy nebylo na zemi nic zeleného, obdržel člověk povolení jíst maso.

Rozlišení mezi čistými a nečistými zvířaty bylo v době potopy již dávno známé. Proto Bůh nemusil Noema zvlášť upozorňovat.

V. Ideální strava člověka

Ideální strava obsahuje původní Stvořitelův plán, aby se člověk živil přírodními produkty země.

Služebnice Páně viděla velmi často, že Pán se nás snaží přivést postupně zpět k svému původnímu plánu — aby se člověk živil plodinami země.

„Ti, kteří očekávají na příchod Páně, nebudou posléze jíst maso, které nebude pak tvořit součást jejich stravy. Mějme to stále na zřeteli a snažme se k tomu dospět. Nemohu se domnívat, že když jíme maso, žijeme v souladu se světlem, které nám Bůh laskavě udělil.“ CD 380, 381.

Pán radí církvi ostatků v jejím zájmu, aby se zřekla masitých pokrmů, čaje, kávy a jiných škodlivin. Je jistě dost jiných zdravých a dobrých potravin.

Pán nám radí, abychom přestali jíst maso, poněvadž se mezi dobyt看m stále více rozmáhá nemocnost.

Maso nebylo nikdy nejlepší potravou. Dnes však je požívání masa dvojnásob pochybné, jelikož u zvířat velmi přibývá nemocí.

Zvířata jsou stále nemocnější, a nebude to trvat dlouho, kdy i mnozí neadventisté přestanou jíst masitou stravu.

Kdybyste věděli, jaké maso vlastně jíte anebo kdybyste mohli vidět, v jakém zdravotním stavu bývají zvířata, než jdou na porážku, odvrátili byste se s odporem od svého masa.

Jedení masa zvyšuje desateronásobně sklon k nemocem.

Pán mi ukázal, že výskyt rakoviny a nádorů je z velké části ovlivněn hojným jedením masa.

Tak jako Bůh dal lidu izraelskému na poušti manu z nebe, dá i dnes svému lidu na různých místech dovednost a moudrost, aby uměli z produktů své země připravit pokrmy bez masa.

Co se snaží vykonat Pán pro svůj lid v těchto posledních dnech?

U v a ž u j

Povšimněte si: 1. Zákony, ovlivňující kontrolu masa, jsou ve většině zemí nedostatečné (i v USA). 2. Maso představuje v rodinném rozpočtu velkou částku. 3. Požíváním masa přenášejí se různé nemoci. Které další důvody můžeš uvést pro to, že maso škodí zdraví?

VI. Závěrečné otázky

1. Uveď sedm životních okolností, kdy je nutno uplatnit křesťanskou střídmost!
a) — — —, b) — — —, c) — — —, d) — — —, e) — — —, f) — — —, g) — — —.
2. Uveď čtyři zvyky u jídla, které ztěžují jednoduchost ve stravě: a. — — — b. — — — c. — — — d. — — —.
3. Podle knížky „Rady o stravě“ skýtá prostá vegetarián-

ská strava velké výhody. Dopln: :a. tyto potraviny dodávají — — — b. — — — c. — — —.

4. Po popoře bylo maso povoleno za účelem: 1. uspokojení chuti? 2. prodloužení života? 3. zkrácení života? 4. aby měl člověk potřebnou stravu?
5. Dopln: „Ti, kteří očekávají na — — — Páně, — — — posléze — — — — —.“

Odpovědi: 1 a. chování a osobní vzhled b. oděv c. strava d. rekreace e. chování v zaměstnání f. vydávání svědectví g. bohoslužba 2. a) nepravdivost b) velký výběr c) postupné předkládání jídel d) příliš mnoho jídla (jez do polosyta) 3. a) sílu b. vytrvalost c. čilý myšlenkový spád 4. aby měl člověk potřebnou stravu 5. příchod, nebudou jíst maso.

---

10. úkol — 4. prosince 1971

Chut a rozvoj charakteru

Základní verš: Luk 21, 34. 35.

Má hřích nějaký vztah k tomu, jak člověk jí a pije? Na to lze odpovědět asi takto:

Od chvíle, kdy člověk poprvé podlehl chuti, upadá v tomto směru stále víc. Obětuje na oltář chuti, dokonce i zdraví. Obyvatelé předpotopního světa byli nestřídmí v jídle a pití. Chtěli maso, ačkoli tenkrát ještě Bůh nedovolil člověku jíst maso. Jedli a pili podle své zkažené chuti a neznali mezí, až byli tak zkažení, že Bůh již s nimi nemohl mít trpělivost. Kalich jejich nepravosti se naplnil. Bůh očistil zemi od mravní zkažky vodou.

Uspokojování nepřirozené chuti vedlo k hříchům, jež přivodily zkázu Sodomy a Gomory. Bůh praví, že i pád Babylóna byl zaviněn obžerstvím a opilstvím. Hovění chuti a vášním zavadlo příčinu ke všem jejich hříchům.

Tato poslední věta vysvětluje souvislost mezi špatnými návyky a rozvojem charakteru. Z toho je vidět, že 1) tělo ovládlo mysl, 2. sebeúcta ustoupila před sebeuspokojováním. Zamysli se nad tím, kam neukáněná chuť dovedla Ezaua: Ezau zatoužil po svém oblíbeném pokrmu a obětoval své chuti i právo na prvorozenství. Mnozí jsou věru jako Ezau.

I. Přejídání problémem dneška (Mat 24, 37—39)

„A nevěděli, dokud nepřišla potopa a nezachvátila všechny“, tak překládá 39. v. Knox. Ve skutečnosti jim dávno předtím již podrazily nohy jejich vášně a hodování. Starali se jen o svoji nezřízenou chuť a promrhali v hříchu dobu milosti, kdy starý Noé marně hlásal varovné poselství.

Dnes žijeme ve věku, kdy se lidé přejídají na úkor zdraví, těla i ducha. Toto zlo bují v každém věku, snižuje tělesné, duševní a mravní síly, a Pán Ježíš ho řadí k opilství. Luk 21, 34.

Střídmý život podporuje svěžest, bystrost a přípravu pro příchod Páně.

Spasitel nám poukazuje na vyšší cíl, než abychom se jen starali o jídlo, pití a oděv. Tyto věci rostou do takových rozměrů, až se stávají hříchem. Patří mezi význačná znamení posledních dnů a jsou znamením Kristova příchodu.

Ti, které si Pán zvláště vede a žehná jim, musí se vyznačovat sebezapřením, pokorou a střídmostí spravedlivých. To musí být vzorem lidem dnešní zkažené doby, kteří rádi hýří a ničí si svými zlovyky zdraví.

Proč nebyli předpotopní lidé připraveni na potopu?

U v a ž u j

Předpotopní svět slyšel od Noéma, že se blíží soud potopy. Byli varováni. Jak lze říci, že byli zachvácení náhle?

Ti, kteří nestřídmě a nerozumně jedí, mluví a jednají právě tak. Člověk nestřídmý nemůže být trpělivý. Nestřídmost se netýká pouze pití lihovin. Nestřídmost v jídle, příliš časté jídlo nebo mnoho jídla, bohaté nezdravé pokrmy maří zdravou činnost trávicího ústrojí, ovlivňují mozek a znemožňují soudnost. To vše znemožňuje rozumný, klidný, zdravý způsob myšlení a jednání.

II. Ježíšovo vítězství nad chutí (Mat 4, 1—4)

Ježíš podepřel své učení vlastním příkladem a sebeovládáním. Jen si uvědomme, jak nesmírně musel za onoho 40ti denního půstu vytrpět.

Když Adam podlehl chuti, ztratil vše. Vykupitel, v němž byla sloučena lidská a božská přirozenost, byl na Adamově místě a vydržel hrozný půst po dobu téměř 6 týdnů. Délka postu je největším důkazem toho, jak rozsáhlý je hřích a moc zvrácené chuti nad lidskou rodinou.

Má-li chuť tak mocný vliv na lidstvo a jsou-li její následky tak strašné, že Syn Boží podstoupil takovou zkoušku, je nanejvýš důležité, abychom povinně ovládali svoji chuť rozumem.

Pavel věděl, že střídmost je nutná ve všem. Napodoboval nebeský vzor (1 Kor 9, 24—27). Pavel byl zdravotním reformátorem. Řekl: „Podmaňuji tělo své a v službu podrobuji, abych snad nebyl vyvrhelem, ačkoli káži jiným.“ Cítil, že je povinen uchovávat své síly na výši, aby mohl žít k Boží slávě. Hrozilo-li Pavlovi nebezpečí nestřídmosti, čím více hrozí nám!

Petr viděl, že tělesné žádosti bojují proti duši. „Milovaní, prosím vás, jakožto poutníky a cizince, abyste se zdržovali od tělesných žádostí, které bojují proti duši“ (1 Petr 2, 11).

Ve starozákonní době trestalo se přejídání jako zločin. Takový hýřil byl přiveden k starším před městské brány a jeho rodiče prohlásili, že byl umíněný a odbojný. „Neposlouchá hlasu našeho, žráč a opilec jest. Tedy všichni lidé města toho uházejí jej kamením a umřeť; a tak odejmeš zlé z prostředku svého, a všechen Izrael slyšice, báti se budou“ (5 Moj 21, 19–21).

Moudrý Šalomoun radí: „Nebývej mezi pijany vína ani mezi žráci masa. Nebo opilec a žráč zchudne a ospanlivost v hadry obláčí“ (Přísí 23, 20. 21).

Na druhé straně podrývají si mnozí zdraví přílišnou dietou — zvláště ženy — a olupují své tělo o nutnou výživu. Marnivost může poškodit zdraví právě tak jako přejídání! Je to k slávě Boží?

Jak dlouho se postil Pán Ježíš na poušti?

U v a ž u j

Kdyby Kristus dokázal úspěšně zdolat moc chuti nad tělem bez téměř šestitýdenního postu, jak by se zachoval? Jaká musí být moc chuti nad člověkem, když vyžaduje takovou sebekázeň!

III. Tělo a duch (Gal 5, 16–17)

Život každého křesťana se vyznačuje bojem, zápasem (Gal 5, 16–25; Ef 6, 10–18). Tento zápas postihuje nejen tělo, nýbrž i ducha.

Pavlovo učení o slabosti těla nesouhlasí s tvrzením, že člověk má v sobě dřímající síly, jež mu pomohou zdolat zlé sklony.

Tento boj pokračuje jako těžké rozhodování mezi sklonem k dobrému a ke zlému. Když Pavel posuzoval svůj vlastní zápas v minulosti, poznal, že vítězství je možné jedině v Kristu Ježíši.

V Kristu získáme vítězství nad chutí právě tak jako nad pýchou, špatnou náladou, prudkostí, marnivostí a

ostatními hříchy. Kristus sám řeší veškeré problémy hříchu. „Neboť není v žádném jiném spasení a není jiného jména pod nebem, v němž bychom spasení mohli býti“ (Sk 4, 12).

Pamatujme si však: Čisté náboženství je náročné na sílu vůle. Vůle je vládnoucí silou lidské přirozenosti a podrobuje si veškeré ostatní schopnosti. Vůle — to není chuť ani náklonnost. Je to rozhodující moc — síla, která ovlivňuje člověka k poslušnosti vůči Bohu nebo k neposlušnosti.

Jak jediné můžeme zabránit životu v požitcích a v hříchu?

U v a ž u j

Křesťanský život se musí od začátku až do konce vyznačovat spoluprací s Bohem. Bez Boha se neobejdeme. Učíme se mít takové společenství s Bohem, abychom se stali jeho spolupracovníky i ve vítězství nad chutí?

Život křesťana není bez těžkostí a velkých bojů. Musí se bránit před mnohými pokušeními. „Tělo bojuje proti Duchu a Duch proti tělu.“ Čím více se blížíme ke konci světových dějin, tím svůdněji a zákeřněji bude nepřítel útočit. Jeho útoky budou také stále mohutnější a častější.

IV. Síla v kříži (Luk 9, 23)

Kříž představuje ducha člověka, který se chce vymanit z moci světa, těla a ďábla. Je to boj, ale ten člověku prospívá a rozvíjí jeho tělesnou i duševní sílu.

Do jisté míry se všichni podobáme Petrovi, který toužil po Kristu, nikoli však po jeho kříži. Tento učedník se děsil společenství s Pánem v utrpení. Musel však projít ohněm soužení, aby poznal jeho požehnání.

Ježíš vysvětloval svým učedníkům, že jeho odříkání je vzorem pro jejich život. Přivolal k tomu ještě kolemstojící zástupy a pravil: „Chce-li kdo za mnou přijít, zapři sám

sebe a vezmi kříž svůj na každý den a následuj mne!“
Dokonalejší odevzdání nemohl Spasitel nastínit. Ale to vše
vzal pro ně na sebe. Pán Ježíš nestál o nebesa, kdyby-
chom my měli zahynout. Zaměnil slávu nebes za život
populy, urážek a hanebné smrti. Ten, který měl veškeré
nekonečné bohatství nebeské klenotnice, stal se chudý,
abychom my jeho chudobou zbohatli. A my máme kráčet
jeho cestou.

Co má činit člověk, který chce následovat Ježíše?

U v a ž u j

Chceme-li žít jednoduše a střídme, bude to znamenat
určitý kříž. Vystihují Kristova slova také boj nad chutí?

Nejprve kříž, potom koruna. — Jakmile člověk nese
svůj kříž, odpoutává se od sebe sama a učí se, jak má
nosit Kristova břemena. Neseme-li Kristovo jho a kříž,
nemůžeme jej následovat. Není-li naše vůle ve shodě
s Božími požadavky, musíme zapřít své sklony, vzdát se
svých oblíbených choutek a musíme jít v Kristových šlé-
pějích.

V. Toto je to vítězství (Jan 16, 33b; 1 Jan 5, 4)

Část 33. verše překládají někteří takto: „Neztrácejte
odvahu, důvěru.“ Člověk může mít odvahu a důvěru, neb
Ježíš ho ujišťuje slovy: „Já jsem přemohl svět“ neboli
„já jsem zvítězil nad světem“.

Kristus vypověděl boj světu, tělu a ďáblu již na poušti
pokušení, a zvítězil. I my zvítězíme, uchopíme-li se vírou
Ježíše. Víra sama o sobě nestačí.

Kristus bojoval v oázce chuti a vyšel jako vítěz; také
my můžeme v jeho síle zvítězit. Kdo vejde branami do
města? Ti nikoli, kteří prohlašují, že nemohou zlomit moc
chuti. Kristus odporoval moci toho, který by i nás chtěl
držet v zajetí; byl sice 40-ti denním postem zeslaben, ale
přesto pokušení odolal. Tím dokázal, že náš případ není

beznadějný. Víme, že sami nedokážeme zvítězit. Jak bychom tedy měli být vděční, že máme živého Spasitele, který je hotov a ochoten nám pomoci!

Každý, kdo spojí svoji slabou, vratkou lidskou vůli se všemohoucí, neměnnou vůlí Boží, může žít čistým a ušlechtilým životem a může vítězit nad chutí a žádostí.

Odevzdáme-li svoji vůli Bohu, můžeme se z Boží milosti docela změnit.

Jak přispívá víra k vítězství nad světem?

U v a ž u j

Kdybys mohl vidět sebe, jak tě vidí Bůh, nemohl by ses nikdy spokojit se svým dosavadním stavem! Slyšíme-li tolik o vítězství a o životě věčném, neměli bychom probudit veškeré síly mysli, těla i ducha?

Nechceš okamžitě zaujmout správné stanovisko k Pánu? Nechceš říci: „Odevzdám svou vůli Ježíši a budu plnit jeho vůli?“ Nechceš se ihned postavit na stranu Páně? Nedbej na zvyklosti a silnou touhu a chuť. Řekni: „Věřím, ano, chci věřit, že Bůh je mým pomocníkem.“ A poznáš, že jsi Božím vítězem. Budeš-li věrně žít podle vůle Boží, poddají se jí všechny tvé pohnutky a city. Poznáš, že stojíš na pevné skále.

VI. Závěrečné otázky

1. Spasitel nám nabízí víc, než abychom se zajímali jen a to, co budeme — — — a — — — a čím se budeme — — —.
2. Správně či nesprávně:
  - a) Pán Ježíš se postil téměř 6 týdnů, aby mohl zlomit moc chuti nad lidskou rodinou,
  - b) Pavel byl přesvědčen, že je povinen ovládat své tělo a podrobovat si je,
  - c) Petr poznal, že tělesné žádosti bojují proti duši.
3. a) Má být křesťan překvapen, když pozná, že jeho život je samý zápas a boj?

- b) v čem je síla vítězství?
4. Jak často má křesťan vzít na sebe kříž a následovat Ježíše?
5. Doplň:
- a) Naše vítězství je v tom, jehož se máme vírou — — —, — — — sama však nestačí.
- b) Jak můžeme být vděční, že máme živého Spasitele, který je vždy — — — — — pomoci.
- c) Každý, kdo spojí svoji slabou, vratkou lidskou vůli s všemohoucí, neměnnou vůlí Boží, může žít — — — — —.

Odpovědi: 1. jíst, pít, odívat se 2. a) správně b) správně c) správně 3. a) nemá b) v Kristu 4. denně 5. a) držet, víra b) hotov a ochoten nám c) jako vítěz nad chutí žádostí.

---

11. úkol — 11. prosince 1971

Zdraví a rodinný život

Základní verš: Žalm 127, 1.

Oba rodiče musí mít zájem o blaho rodiny. Rodinná strava, umístění bytu či domku — domova, rodinné pobožnosti a společná rekreace, vztah muže a ženy, rodičů a dětí — to vše a další maličkosti tvoří domov. Je-li Pán Ježíš středem rodinného života, bude se vše ostatní točit kolem něho.

Jelikož matka prožije více času s dětmi než otec, zvláště když jsou děti malé, má možnost uplatnit více vlivu. Ona také — s pomocí otce — vytváří a udržuje zdraví rodiny.

Příklad rodičů, jejich život, myšlení a správný postoj k životu ovlivní děti víc než vše ostatní, aby se staly křesťany. Příklad rodičů nahradí celé knihy.

Připomeňme si slova EGW: „Obnova a povznesení lidstva má svůj počátek v domově. Činnost rodičů převyšuje vše ostatní. Společnost se skládá z rodin a vypadá podle toho, jaká je rodina. „Ze srdce pochází život“ — a srdcem společnosti, církve a národa je rodina. Blaho společnosti, úspěch církve a prospěch národa je závislý na vlivu domova.

I. Manželství a ráj (1 Moj 2, 15)

Na začátku neexistovala města a velkoměsta. Domovem první manželské dvojice byl ráj Eden neboli park a jeho okolí. Podle tohoto vzoru měly vypadat všechny další pozemské domovy. Toho šťastné a zdravé zřízení domova vytvořil Kristus sám.

Kristus ustanovil, že mužové a ženy mají tvořit posvátný svazek manželství. V něm mají vychovávat rodiny, jejich členové se měli stát členy nebeské rodiny. Náš Pán posvětil manželství a uznával je za své zřízení. Nikdy si nepřál, aby došlo k zrušení manželství. Prohlásil: „Pro o opustí muž otce i matku a přidržovati se bude manželky své, a budou jedno tělo“ (1 Moj 2, 24). „Nebo což Bůh spojil, člověk nerozdvojuje“. (Mar 10, 9).

Rozvod, který jinak slouží svému účelu v případě manželské nevěry, (Mat 5, 32; Mar 10, 11. 12) nebyl znám dlouhou dobu po pádu do hříchu. Bigamie a polygamie (dvoj- a mnohoženství) vznikly následkem hříchu jako sodomitství a nešťastné sňatky dětí a jiné zvrácenosti místo božského zřízení.

Zničené domovy jdou často ruku v ruce s podrytým zdravím. Nelze zdaleka odhadnout, kolik bolestí hlavy a srdce, duševního zhroucení a sebevražd způsobí rozvody. Nejedyn rozvod je důsledkem „tvrdosti srdce“ (Mar 10, 5), jak řekl Spasitel. EGW šla až na kloub tohoto

problému a jeho „vynálezce“: „Satan je vždy ochoten využít neshody a začne působit na pochybné, dědičné povahové rysy muže a ženy, aby dosáhl odcizení lidí, kteří posvátanou smlouvou sloučili své zájmy před Bohem.“

Muži a ženy nesmí ani trpět myšlenku, že jejich spojení je omylem či zklamáním, byť by přišly těžkosti, nesnáze a chvíle zmalomyslnění. Snažte se navzájem obšťastnit. Pěstujte vzájemnou lásku, vzájemnou snášlivost.

Kde byl založen první domov — ve městě či na venkově?

U v a ž u j

Manželství ztroskotává pro nedostatek lásky. Jak to vypadá v manželství, kde je lidská láska posilována a pročišťována láskou Boží? Mohou taková manželství vydržet?

Mužové a ženy mohou docílit božského ideálu, vezmou-li si za pomocníka Ježíše Krista. To, co nedokáže lidská moudrost, vykoná jeho milost pro ty, kteří se mu odevzdají s láskou a v důvěře. Jeho prozřetelnost může srdce spojit nebeskými pouty.

II. Požehnání v Kání (Jan 2, 1. 2)

Kristus požehnal za svého pobytu na zemi manželskému spojení (Jan 2, 1—11). Rád se zúčastnil svatby v Kání a projevil zájem o obřad i o svatební slavnost, čímž přispěl ke štěstí ostatních.

Na svatební hostině proměnil Ježíš vodu ve víno a obohatil tuto svatební chvíli svým požehnáním. Ten, který dal Adamovi společníci Evu, učinil svůj první zázrak na svatbě. Kristus zahájil svoji veřejnou činnost v slavnostní síni, kde se sešli radostní přátelé a příbuzní.

Pavel nám praví, že manželství představuje spojení mezi Kristem a jeho církví (Ef 5, 25. 33).

Kristus poctil manželský svazek tím, že jej učinil rovněž symbolem spojení mezi sebou a mezi svými vykoupnými.

Lidé, kteří chtějí uzavřít sňatek, neměli by mít na mysli jen radostnou skutečnost, že se „vezmou“ — ačkoli je to příjemné. Musí počítat s odpovědným občanstvím a rodičovstvím. Měli by též uvažovat o tom, jak by: 1. zdokonalili rozsah své služby Bohu a lidem, 2. vytvořili šťastný domov, v němž by se děti učily milovat Boha, vážit si zákona a pořádku a ctít všechny lidi bez rozdílu rasy, 3. sloužili Bohu v duchu a v pravdě a nabádali i své okolí, aby věřilo Bohu a jeho slovu.

Ti, kteří chtějí vstoupit do manželství, mají přemýšlet o tom, jaký bude jejich domov a jaký vliv budou šířit. Jakmile se stanou rodiči, mají posvátnou odpovědnost. Na nich záleží do značné míry blaho jejich dětí zde na zemi a později štěstí věčné. Oba do velké míry ovlivňují fyzický a morální stav svých dětí. A na charakteru rodiny je závislý stav společnosti; rodinný vliv přispěje k jejímu zušlechtění či úpadku.

Která událost upoutala Pána Ježíše a učedníky?

Uvažuj

Má Spasitel podíl na svatbě posvěcených mužů a žen? Jakému druhu manželství žehná dnes? Kde vzniká základ zdraví a blaha? Kde nemocí, chudoby a zločinu?

III. Lotův osudný omyl (1 Moj 13, 12; 19, 1—3. 12—26)

Lot, Abrahámův synovec, dopustil se osudné chyby tím, že se nastěhoval do Sodomy, města na rovině. V tomto velkoměstě panovalo bohatství, lenost a mravní úpadek. Zde vychovával svou rodinu a zde se připravili o duchovní život. Tady také velmi zbohatl, protože získali hodně majetku. Zde vyměnila větší část Lotovy rodiny bohatství Boží za poklady světa. Při útěku z odsouzeného

města proměnila se Lotova žena v solný sloup (1 Moj 19, 26; Luk 17, 32). Jeho dcery — až na dvě — zahynuly v ohni, kterým bylo město zničeno.

Lot si vybral Sodomu za svůj domov, poněvadž ze světského hlediska měl zde výhodné možnosti. Jakmile se tam však usadil a zbohatl, poznal, že udělal chybu a že měl počítat s mravním stavem budoucího prostředí domova.

Život ve velkoměstě ohrožuje zdraví a ctnost člověka. Proto Pán dává tuto radu:

„Veďme náš lid k tomu, aby se raději přestěhoval na venkov, kde by měli kousíček pozemku a pěkný domov pro sebe a pro své děti.“

Takové stěhování je však otázkou modliteb, opatrnosti a rozumného uvažování. Mezi jiným je nutno vzít v úvahu zaměstnání, majetek, školní docházku a problémy s dojížděním. Pán však zaslíbil, že svým dítkám připraví cestu.

Kde už začíná „venkov“? Na rozhraní století jsme uznali, že Takoma Park — asi 7 mil od Washingtonu D. S. — je vhodným místem pro stavbu našich ústavů.

Nezapomeňme, že velkoměsta potřebují svědectví Božích světloňošů; ovšem, adventisté, bydlící na předměstí anebo v okolí mohou tuto práci vykonat.

Jaké závažné chyby se dopustil Lot?

U v a ž u j

Povšimli jste si, že rostlinky, které jsou příliš blízko sebe, jsou zakrnělé a nevzhledné? Posadte polovinu z nich někam, kde je více slunce a dobré půdy a užasnete nad změnou.

Ve městech útočí na děti a mládež nejzákladnější a nejnebezpečnější pokušení — milování zábav.

Podmínky života ve městech jsou neustále svízelnější. Čekají nás mnohé těžkosti, a nejedna rodina se bude muset z měst vystěhovat.

IV. Vztah muže a ženy (Žid 13, 4; 1 Moj 2, 24; Ef 5, 28—31)

„Manželství je něco vznešeného“ (Žid 13, 4). Písmo líčí ideální tělesné i duchovní splynutí dvou bytostí. Ovšem, jedině tam, kde vládne Kristus, může být hluboká, opravdová, nezištná láska. Tam dojde k souladu dvou duší a životů. Andělé Boží jsou hosty v takovém domově a posvěť svou přítomností byt manželů.

Mnozí rodiče nezískají potřebné znalosti o manželském životě. Nejsou na stráži a satan toho využívá a ovládá jejich mysl i život. Nechápu, že Bůh od nich čeká, že budou v manželství střídmí.

Pochopí-li manželé posvátnost manželství a jeho nároků, schválí i dnes nebesa jejich svazek. Tak mohou být obě strany šťastny a Bůh je oslaven.

Nejedno manželství ztroskotá proto, že manželé nemají stejné náboženské přesvědčení. 2 Kor 6, 14. „Nespojujte se do života s nevěřícími.“ (Norlieho překlad.) Co znamená slovo „nevěřící“?

EGW uvedla jistě sestře tento verš a dodala: „Neopakuji ti slovo člověka, ale slovo Boží. I kdyby muž, kterého sis vyvolila, byl po všech ostatních stránkách hodný (a to není) nepřijal přítomnou pravdu a je tudíž nevěřící. Nebesa ti zakazují spojit s ním svůj život. Nechceš-li ohrozit svou duši, nemůžeš přestoupit tento příkaz nebes.“

Nechceš-li mít domov, kde je stále zmařeno, nespojuj se s nepřítelem Božím. Manželský svazek má vydržet a nemá se za žádných okolností rozpadnout (Mat 19, 6).

Spasitel prohlásil v kázání na hoře jasně, že manželský svazek je nerozlučný; výjimku tvoří nevěrnost manželskému slibu. Řekl: „Každý, kdo by zapudil manželku svou, kromě příčiny cizoložstva, uvodí ji v cizoložstvo, a kdo propuštěnou pojme, cizoloží“ (Mat 5, 32).

Jaké stanovisko máme zaujímat k manželskému zřízení?

U v a ž u j

Bible praví o Šalomounovi: „Ženy jeho odvrátily srdce jeho k bohům cizím, a srdce jeho nebylo dokonalé k Hospodinu, Bohu jeho“ (1 Král 11, 4). Král se dopustil nejen hříchu mnohoženství; ale jeho ženy byly proti jeho náboženství — byly pohanky.

V. Úspěšní otcové a matky (Kol 3, 18. 19; Ef 5, 23—29)

Manžel a otec má důležité postavení — je hlavou rodiny. Ovšem, zdůrazňuje-li muž neustále, že je hlavou rodiny, nedokazuje tím, že je pravým mužem. Manžel, který tvrdí, že miluje Boha, musí pozorně zkoumat Boží požadavky, které na něj Pán klade. Kristus uplatňuje svoji autoritu vlídně a něžně; tak i manžel má v tomto směru napodobovat Krista. Přísl 31, 10—12.

Žena, která chce mít úspěch, bude přemýšlet o těchto bodech: Manželský život není jen romantika; je v něm mnoho skutečných nesnází a rodinných maličkostí. — Žena nesmí myslet, že je panenka, kterou každý hýčká; musí umět nést skutečná břemena a nesmí být snílek. Proto musí žít rozumně a s rozvahou a musí si uvědomit, že není na světě jen ona.

Děti jsou zvláštním pokladem domova. Viz Žalm 128, 3.

Děti a mládež tvoří Boží klenoty. Když dva lidé — manželé nemají děti, nenaučí se tak trpělivosti, snášenlivosti, shovívavosti a lásce. Musí proto dávat pozor, aby nepropadli sobectví a nesoustředili se pouze na svoji osobu. Snadno vyžadují pozornost, péči a zájem, který by vlastně měli věnovat jiným lidem.

V opravdovém křesťanském domově vládne zdraví a štěstí. Je to krásné a milé místo, kde přebývají andělé a odkud se šíří světlo do temného světa. Jaký má být vztah manželů?

U v a ž u j

Jak si vysvětlíme rozpory mezi dnešními mladými lidmi

a jejich rodiči a mezi jejich náboženstvím? Odpovídá tento rozdílný vztah úměrně tomu, jak se rodiče snažili vytvořit šťastný domov podle Božího plánu? Nebo je příčinou mládí?

Děti se nejlépe naučí vážit si svých rodičů, vidí-li, že otec se chová pozorně a něžně k matce a matka si váží otce a respektuje ho. Vidí-li děti lásku u rodičů, naučí se poslouchat páté přikázání a řídí se slovy: „Dítky, poslouchejte rodičů svých v Pánu — nebo to je spravedlivé.“

VI. Závěrečné otázky

1. Správně či nesprávně:

- rajský domov našich prarodičů měl být vzorem pozdějším domovům,
- Bůh učinil město, člověk venkov,
- rozbité domovy jdou často ruku v ruce se zničeným zdravím,
- mnoho rozvodů je ovocem sobectví a tvrdosti srdce.

2. Správně či nesprávně:

- Ježiš učinil svůj první div v synagoze,
- manželství je symbolem spojení mezi Kristem a jeho lidem,
- hlavním cílem manželství je, aby „jeden druhého měl“,
- stav naší společnosti odráží stav domova.

3. Uveď alespoň několik bodů, o kterých je nutno uvažovat při stěhování z města na venkov.

4. Uveď důležitou skutečnost, která přispívá k dobrému vztahu mezi manžely.

5. Správně či nesprávně:

- muž musí dbát, aby jeho žena nikdy nezapomněla, kdo je hlavou rodiny,
- štěstí rodiny závisí do značné míry na ženě a matce,
- manželství je samá romantika,
- dáme-li dětem větší kapesné, naučíme je lépe si vážit rodičů.

Odpovědi: 1. a) správně b) nesprávně c) správně
d) správně 2. a) nesprávně b) správně c) správně
d) správně 3. zaměstnání, majetek, školní docházka, do-
jíždění 4. náboženská shoda 5. a) nesprávně b) správně
c) nesprávně d) nesprávně.

---

12. úkol — 18. prosince 1971

Domov a výchova dětí

Základní verš: Přisl 22, 6.

Domov je největším výchovným prostředkem. Co je nebo co tvořilo největší školu světa? Snad oxfordská universita? Aténské lyceum?

Kdo je nejúčinnějším učitelem světa? Ten, kdo má několik titulů? Rektor světoznámé university? Autor stovky učebnic?

Největší školou světa je domov. Nejdůležitějšími učiteli jsou rodiče dítěte. Mají v lidské duši rozvinout podobu našeho Otce, Boha, Stvořitele.

Je smutné, že rodiče získávají v tomto směru nejméně vzdělání a výchovy, ačkoli jsou učiteli na významné škole — v domově.

Lidé vytýkají rodičům, že zavinili všechno zlo ve společnosti; ale kritika, která nepodá pomocnou ruku, je destruktivní. Musíme naopak rodiče školit správně, systematicky a soustavně.

Náš úkol mluví o domově a jeho možném významu jakožto školy. Jsou-li rodiče dobře poučeni, mohou děti od nich získat vhodné zdravotní a morální naučení. A výsledek? Síla, která může celou společnost proniknout k dobrému.

I. Moc rodičovského vlivu (1 Moj 18, 19)

Bůh mohl Abramáhovi důvěřovat, poněvadž věděl, že „poručí“ (přikáže) své rodině — nikoli diktátorsky, ale že ji dobře poučí a bude jí příkladem. Při výchově dětí rozhoduje každé slovo, pohled a čin. V mnoha domovech je nedostatečná výchova; chybí buď naučení nebo příklad. Rodiče jsou odpovědní za posvátný dar — děti, a měli by proto spojit pevnost s láskou, jak to činil Abrahám. Tento úkol výchovy pro život nelze svěřit nikomu, ať už je to opatrovník či učitel; je to vždy spojeno s nebezpečím selhání. Vliv dobrých učitelů nemůže nahradit výchovu domova, naopak, může ji jen doplnit. Rodiče a učitelé se mohou výhodně doplňovat a posilovat, takže plní své úkoly každý na svém místě.

Všichni rodiče uplatňují v životě vliv. Povšimněte si na základě následujících veršů, jak silný je náš vliv na všechny, s nimiž přijdeme do styku: 1 Tim 4, 12; Fil 4, 9; Tit 2, 7; 1 Kor 5, 6; 8, 9. 13.

Mládež má být obklopena dobrým vlivem s ohledem na vzrůstající zkaženost mládeže.

Pustí-li rodiče děti, aby si dělaly, co se jim líbí, způsobí tím často, že děti ztrácejí důvěru v Boha, v církve i v celé naše zřízení. Nejedyn projev „vzpoury“ mladých lidí je vlastně protestem proti nezásadnosti dospělých.

U v a ž u j

Nikdo nemůže sám sobě žít ani umírat. Všichni máme velkou odpovědnost a povinnost — máme šířit správný vliv, zvláště v domově. Nakolik to plníme? Ještě je čas napravit, co se dá.

Jakým příkladem jsi svým dětem? Máte doma určitý řád? Vychovávejte své děti, aby byly laskavé, pozorné, něžné, přístupné a aby si především vážily náboženských věcí a aby uznaly důležitost Božích požadavků.

II. Nemaleomyslněte své děti (Ef 6, 4; Kol 3, 20)

Otec má v rodině představovat silnější ctnosti — energii, věrnost, poctivost, trpělivost, odvahu, píli a praktickou užitečnost. A má sám dělat to, co vyžaduje od svých dětí. Svým mužným počínáním předvede tyto ctnosti názorně.

Otcové, nemaleomyslněte však své děti. Slučujte lásku s autoritou, vlídnost a soucit s pevnou kázní. Věnujte dětem něco ze svého volného času, poznejte je lépe, pracujte a hrejte si s nimi, získejte si jejich důvěru. Spřátelte se s nimi, zvláště se svými syny. Tím můžete mít na ně velký vliv k dobrému.

Otec má být v rodině náboženským vůdcem, nemá se nikdy stydět za svou víru v Boha a za lásku k Ježíši Kristu. Tak vzniká představa laskavé autority, a děti se učí vážit si Boha a všech, kteří mají vlivné postavení. To skýtá domovu a společnosti větší ochranu před zlem, než si dovedeme představit. Milióny chlapců touží po takovém otci, ale doma ho nemají. Tito hoši se velmi snadno stanou zločinci.

Otec je povinen být duchovním vůdcem. Tuto odpovědnost nemůže přenést na manželku.

Otec je knězem rodiny, který u rodinného oltáře přináší ranní a večerní oběť. Ale žena a děti se mají modlit a zpívat s ním. Než otec ráno odejde z domu, má se (podle okolností) se svými dětmi pomodlit a svěřit je péči nebeského Otce. A když je pracovní den u konce, má se rodina spojit v děkovné modlitbě a v chvalozpěvu na důkaz uznání Boží péče během dne.

Jak může otec děti zmaleomyslnit?

U v a ž u j

Tělo je bez dýchání mrtvé. Rodinné náboženství je mrtvé bez ducha, bez lásky a něžnosti. Litera zabíjí, duch oživuje. Autorita musí jít ruku v ruce s láskou, kázeň s přívětivostí.

III. Rodiče Jana Křtitele (Luk 1, 1—15)

Zachariášovi a Alžbětě se dostalo poučení, jak mají vychovat svého syna, který se jim ke stáří měl narodit (v. 13—15). Janovi rodiče uposlechli Božích příkazů.

Dílo, které bylo svěřeno Janovi, vyžadovalo od něho nejen fyzickou energii a vytrvalost, ale i nejlepší kvalitu mysli a duše. Jeho výchova byla pro jeho poslání tak důležitá, že Bůh poslal nejvyššího anděla z nebe, aby poučil rodiče dítěte.

Rodiče nesmí zanedbat nic, co ovlivňuje tělesné blaho dítěte. Nic není bezvýznamné. Veškeré vlivy, jež působí na tělesné zdraví, ovlivňují mysl i charakter.

První léta ve výchově dítěte jsou mnohem důležitější pro budoucnost než léta ve střední škole nebo na nejlepších ústavech.

Tuto ranou výchovu nemůžeme dostatečně docenit. Naučení a zvyky, získané v kojeneckém a dětském věku, ovlivňují tvorbu charakteru a životní směr víc než všechna pozdější naučení a školení.

Rodiče na to nesmí zapomínat. Musí poznat zásady, kterými se mají řídit při výchově dětí. **KDO SE NEPŘIPRAVÍ NA RODIČOVSKÉ POVINNOSTI, dopouští se HRÍCHU.**

Lidé věnují příliš málo pozornosti tomu, proč je tak vysoká úmrtnost, nemocnost a degenerace i v těch nejvyspělejších a nejbohatějších zemích.

Jaké zvyky měl mít syn Zachariáše a Alžběty?

U v a ž u j

Proč je to hřích, když lidé přebírají rodičovské povinnosti bez náležité přípravy? Proč s tím někteří manželé formálně souhlasí a nic na věci nemění? Kdo je schopen plnit rodičovské povinnosti při narození prvního dítěte?

IV. Strava a rozvoj charakteru (Přísl 26, 2)

Rodiče často zapomínají poučit děti, že musí ovládat chuť i náladu.

Mají vychovávat chuť svých dětí a nesmí jim dovolit jíst nic nezdravého. Chceme-li dosáhnout pořádku v jídle, nesmíme na dětech chtít, aby jedly něco, co nechutná, anebo aby jedly víc, než kolik je třeba. Děti mají svá práva, mají též možnost volby a jsou-li jejich nápady rozumné, musíme je respektovat.

Dbejme na pravidelnost v jídle. Mezi jídlem se nemá nic jíst, žádné zákusky (cukroví), ořechy, ovoce apod. Nepravidelnost narušuje správné zažívání na úkor zdraví a dobré nálady. Když děti pak usednou ke stolu, nepochutnají si na zdravé stravě a touží po škodlivých pokrmech.

Matky, jež uspokojí touhy svých dětí za cenu zdraví a radostné nálady, zasévají zlé símě, které vzejde a přinese ovoce.

R. 1884 EGW napsala, že „devět desetin zkaženosti mezi dnešními dětmi je způsobeno nestřídmostí v jídle a pití.“ R. 1905 prohlásila, že „strava ovlivňuje ‚hmotně‘ mysl a zdravotní stav“.

Některé nové vědecké poznatky potvrzují souvislost mezi určitými zvyky ve stravování a morálním úpadkem a španělským příkladem. Rodiče by měli pochopit, že jejich povinností je vychovávat chuť dětí.

Proč přichází na člověka kletba a starosti?

Co mohou učinit rodiče doma k potlačení záplavy zločinnosti ve světě?

Přeplněný žaludek! Prázdný žaludek! Zvracení! Nemocný žaludek! Jak působí tento fyzický stav na mozek? Na vůli? Na charakter? Na pocity?

V. Rodičovská láska a péče (Ezech 16, 44; Oz 4, 9; Přísl 22, 24. 25)

Za starých časů využívali nepřátelé lidu Božího toto

úsluví k tomu, aby Izraelské ponížili. Podobenství má pravdu. Co člověk rozsévá, sklízí, neboli s mlékem saje dítě i životní zvyky.

Rodiče, kteří milují své děti, dbají na svůj život, aby byli příkladem. Vždyť představují dětem Boha! Jak je tedy důležité, aby jim dali posvátný vzor.

Rodiče, jejichž mysl je přetvořena Duchem svatým, budou odolávat nesprávným světským radovánkám a nástrahám a budou usilovat o duchovní a tělesné zdraví svých rodin.

Projeví svou péči prakticky:

1. Povedou děti k užitečnosti a odpovědnosti. Dítě se má učit od malička pomáhat. Má se naučit vidět v první řadě štěstí a pohodlí ostatních.
2. Uplatní klidnou a přísnou kázeň.
3. V otázce sloužení Bohu budou rodiče dbát, aby srdce jejich dětí bylo spjato s nimi i s Bohem.
4. Život pro děti budou považovat za prvořadou odpovědnost. Rodiče by měli žít více pro své děti a méně pro společnost. Uvažujte o problému zdraví a zařídte se v praxi podle získaného poznání.
5. Sem patří i sebezapření a sebeovládání.
Cítí děti vliv své matky?

Uvažuj

Zájem o děti! Dnes se o tom hodně mluví. Kde by měl začít? Kdo by měl mít také zájem o rodinný život? Kdo je zodpovědný za chování dětí a mládeže?

Budou-li členové rodiny více zpívat pěkné a čisté písně, bude tam méně kritiky a více radosti, štěstí a dobré pohody. Píseň je zbraň, kterou můžeme použít vždy ve chvíli zmalomyslnění. Nebesa slyší hlas díkůvzdání, radosti a chválení.

VI. Závěrečné otázky

1. Proč požehnal bohatě Hospodin Abrahámovi?

2. Správně či nesprávně:
  - a) otec má spojovat vlídnost s autoritou, laskavost s kázní,
  - b) jelikož otec se stará o hmotné potřeby své rodiny, nelze od něho očekávat, že přispěje ke štěstí domova,
  - c) matka má vždy vést rodinné pobožnosti.
3. Správně či nesprávně:
  - a) rodiče Jana Křtitele měli velký podíl na jeho životním úspěchu,
  - b) Zachariáš a Alžběta byli příliš staří, aby vychovali mladého Jana pro jeho zvláštní úkol,
  - c) Jan se občas napil trochu vína, aby se posilnil pro svůj náročný úkol.
4. Správně či nesprávně: Děti nemají být u stolu ani při hře podrobeny kázní. Jejich přirozené sklony se mají vyvíjet bez vnějších zásahů, a nakonec z nich vyrostou charakterní mužové a ženy.
5. Uveď alespoň tři body, důležité pro výchovu!

Odpovědi: 1. mohl Abrahámovi důvěřovat, 2. a) správně, b) nesprávně, c) nesprávně, 3. a) správně, b) nesprávně, c) nesprávně, 4. nesprávně, 5. užitečnost a odpovědnost, klidná a pevná kázeň, příklady zbožnosti, sebezapření a sebeovládání.

---

13. úkol — 25. prosince 1971

Zdroj uzdravující moci

Základní verš: 2. Moj 15, 26.

V péči o nemocné je nejdůležitější poučení o zdravotních

zásadách. K tomu se poji uposlechnutí přírodních zákonů. Sám Bůh pak může dát zdraví a sílu.

Učíme-li lidi, aby očekávali od Boha uzdravení svých neduhů a nevedeme je k tomu, aby odložili své nezdravé zvyklosti, je to zbytečná námaha.

Kristovi služebníci jsou Boží spolupracovníci, kterým Bůh chce dát uzdravující moc. Naší povinností je předkládat nemocné a trpící u víře Bohu. Učme je, aby uvěřili nebeskému Lékaři.

Spasitel si přeje, abychom povzbuzovali nemocné, beznadějně, postižené, aby se chopili jeho síly. Víra a modlitba může proměnit pokoj nemocného v Bethel. Bůh slyší modlitby. Kristus řekl: „Budete-li zač prositi ve jménu mém, jáť učiním.“

I. Kristus Lékař (2 Moj 15, 26b; Ž 107, 17—21)

Hospodin se představil Mojžíšovi jako „Bůh, který uzdravuje“.

Starší egyptští lékaři byli slavní po celém blízkém Východu, ale z jejich zpráv vyplývá, že přisuzovali uzdravující moc svým bohům. Přestože lékařská věda ode dnů Mojžíšových nesmírně pokročila, platí uvedené tvrzení, že je to Bůh, který uzdravuje. Lékař může operovat, odstranit určitý orgán a ránu zašít, ale nemůže způsobit vyhojení. Lékař může předepsat určitý lék, o kterém ví, že může bolest ovlivnit, ale zde jeho důmysl končí. Skutečný proces uzdravení vzniká působením síly, kterou lidská věda nedovede ovládat. Dnes ve 20. století platí totéž, co v dobách Mojžíšových, že jen Bůh může dát zdraví. On je ten Největší lékař.

Zalmista vyjádřil důvěru v Boží uzdravující moc. „Dobrořeč duše má Hospodinu a všechny vnitřnosti mé jménu svatému jeho. Dobrořeč duše má Hospodinu a nezapomínej se na všechna dobrodiní jeho. Kterýž odpouští tobě všechny nepravosti, kterýž uzdravuje všechny nemoci tvé“ (Ž 103, 1—3).

Pán Ježíš přišel na tuto zemi s milostivým posláním učitele a lékaře. (Sk 10, 38; Mat 9, 35) Božský lékař Mojžíšovy a Davidovy doby byl tentýž jako za dnů Jana i Pavla.

Jak se představil Hospodin Mojžíšovi?

U v a ž u j

Proč nemohou nemocní získat bez Boha uzdravení? Může se člověk při dnešním stavu moderní, pokrokové medicíny a za pomoci zázračných léků uzdravit sám?

Pán Ježíš za svého pobytu na zemi věnoval více času uzdravování nemocných než kázání. Jeho zázraky potvrzovaly pravdivost jeho slov, že nepřišel zničit, ale zachránit. Procházel městy a městečky jako životodárný proud a šířil život a radost.

II. Uzdravení a zdraví dnes (Jak 5, 14. 15; viz Jan 14, 13—15; 15, 7; Jak 5, 16)

V Novém zákoně je příkaz i zaslíbení (Jak 5, 14. 15). Chceme-li aby nemocní byli uzdraveni, musíme se těmito radami pečlivě řídit. Zázračné metody, kterých používají „šarlatáni“, umožňují satanu předstírat uzdravení. Není to však trvalé zdraví, trvalé uzdravení.

Kristovi služebníci mají spolupracovat s Bohem. Pán se k nim chce přiznat a projevit skrze ně svoji uzdravující moc. Naším úkolem je, abychom nemocné a trpící předkládali u víře Pánu. Učme je, aby věřili nebeskému Lékaři.

Vyznání a odpuštění hříchů: Mají-li nám být odpuštěny hříchy, musíme splnit určité podmínky: „Kdybych patřil k nepravosti srdcem svým, nevyslyšel by mne Pán“ (Ž 66, 18).

Ti, kteří chtějí, abychom se modlili za jejich uzdravení, musí si uvědomit, že přestoupení Božích zákonů je hřích, ať už se jedná o zákony přírodní či duchovní. Chtějí-li získat Boží požehnání, musí vyznat a opustit své hříchy.

Došlo-li v tomto směru k nápravě, můžeme potřeby nemocných předložit klidně a s vírou Pánu, vede-li nás k tomu Duch svatý. On zná každého jménem a pečuje o každého jedince tak, jako by na světě nebyla žádná jiná bytost, za kterou dal svého milovaného Syna.

Postoj víry: Naše modlitba musí být provázena vírou a důvěrou. Sledujme jednu z prvých zkušeností s. Whiteové (r. 1851): „Dověděla jsem se o jistém kazateli, pro kterého poslali ze vzdálenosti 80 mil, aby v souladu s učním ap. Jakuba modlil se za nemocnou sestru u víře. Odebral se tam, vroucně se modlil, také ona se modlila a věřila ... Lékaři prohlásili, že zemře následkem tuberkulózy. Byla okamžitě uzdravena. Vstala z postele a připravila jídlo. To nečinila už deset let. Později jsem opět v duchu viděla tento případ. Viděla jsem, že tato žena je věrnou Kristovou učednicí; věřila, že bude uzdravena.“

Odevzdanost: Pán Ježíš se modlil pokorně a odevzdaně (Luk 22, 41. 42).

Nevíme, zda to, oč prosíme, nám poslouží ku požehnání či nikoli.

Jak máme postupovat při modlitbě za nemocné?

U v a ž u j

Máme odmítnout modlitbu za nemocného z toho důvodu, že nedůvěřujeme účastníkům? Dostojí Bůh svému slovu? Ke komu půjdeme, ne-li k nebeskému Lékaři? Platí i dnes slova Jak 5, 14. 15?

Nenaučíme-li lidi, aby odložili své nezdravé obyčeje, nemá cenu, abychom je učili, že Bůh uzdraví jejich ne-duhy. Chtějí-li zakusit požehnání vyslyšení modlitby, musí přestat hřešit a musí se naučit dobře činit. Musí žít v hygienickém prostředí a musí mít správné životní zvyky.

III. Použití přístupných léků (Iz 38, 21)

Co měl učinit král Ezechiáš, když se chtěl zbavit nebezpečné infekce? Měl využít nejlepších přístupných léků. „Izaiáš přikázal, aby na ránu přiložili hrudu fíků.“

Pán Bůh mohl uzdravit Ezechiáše i bez fíků, ale tam, kde je možno využít přírodních léků, přeje si Pán, abychom tak učinili. Tím nedokážeme nedostatek víry, naopak; odmítneme-li tak učinit, dopouštíme se troufalosti a dokazujeme, že nemáme dostatek zdravého rozumu.

Slovo Boží schvaluje použití léčebných prostředků. Ezechiáš, král izraelský, byl nemocen. Prorok Boží mu přinesl zprávu, že zemře. Král volal k Bohu, Bůh vyslyšel modlitbu svého služebníka a vzkázal mu, že mu přidá 15 let. Stačilo by jediné Boží slovo a Ezechiáš by byl uzdraven. Ale Pán přikázal, aby mu na ránu přiložili hrudu suchých fíků, že se uzdraví.

Při jedné příležitosti pomazal Kristus oči slepého blátem a poslal ho k rybníku Siloe, aby se umyl. Slepý šel, umyl se, a vrátil se zdrav. K uzdravení by stačila moc nebeského Lékaře, ale Kristus rozhodl jinak.

Co měl učinit král Ezechiáš, když měl bolestivý vřed?

U v a ž u j

Jaký význam mají fíky při potírání infekce? Co kdyby byl Ezechiáš takto uvažoval? Obsahovaly fíky skutečně léčivou moc? Kdo vlastně uzdravil?

Využijeme-li léků, které Bůh dal pro zmírnění bolesti, aby příroda snadněji docílila úlevu, nezapřeme tím svojí víru. Spolupracujeme klidně s Bohem a dělejme vše pro rychlé uzdravení. Modlíme-li se za uzdravení nemocných, můžeme tím lépe spolupracovat s Bohem. Budme mu za tuto možnost vděční a vyžádejme si od něho požehnání prostředků, jež nám dal k dispozici.

IV. Poslušnost přírodních zákonů (Jer 7, 23)

Čím se vyznačují Boží věrní v každé době? Poslušností Božích přikázání.

„Hlas můj slyšte a budu vám Bohem a vy budete mým lidem; žijte přesně tak, jak vám přikazuji, aby se vám vedlo dobře.“ (Moffat)

Povšimněme si zdraví a růstu člověka, který poslouchá Boha a uplatňuje moudře své duševní a tělesné síly:

Každý člověk je do značné míry sám strůjcem svého štěstí. Snažme se soustavně, abychom si zachovali tělesné zdraví, aby všechny části našeho živého organismu byly v souladu. Nemocí a duševní méněcenností Boha neoslavujeme. Ti, kteří propadli jakémukoli druhu nestřídmosti v jídle či pití, mrhají své tělesné síly a zeslabují svou mravní odolnost.

Jelikož přírodní zákony jsou zákony Božími, je naší jasnou povinností, abychom je pečlivě zkoumali. Zamysleme se nad tím, jak máme podle nich se svým tělem zacházet a jak se máme těmto zákonům přizpůsobit. Nevědomost v tomto směru je hříchem.

Jaké zaslíbení dává Pán těm, kteří jej poslouchají?

U v a ž u j

Přehlížení přírodních zákonů je hřích. Je hřích být nemocen? Nezpůsobuje porušení přírodních zákonů nemoc? Zaviňují si všichni svou nemoc sami? Neměli bychom se modlit za veškeré nemocné? Ne-li, proč ne?

Nemoc nepřichází nikdy bezdůvodně. Přestupováním přírodních zákonů připravuje se cesta nemoci.

V. Dnešní falešní „lékaři“ (Mat 24, 24; 2 Tes 2, 8—12)

Jedno znamení druhého příchodu Ježíše Krista praví, že se objeví falešní divotvorci a falešní Kristové. Pismo praví, že budou dělat „divy a zázraky veliké“.

Lidé, ovlivnění zlými duchy, budou činit i zázraky v uzdravování. Satan má v tomto směru praxi. Dále jsou zde podvodníci a šarlatáni, kterých bylo dost za biblických časů právě tak jako dnes. (Ž 101, 7; 120, 2; 144, 11; Přísl 6, 12. 13)

Někteří lidé se pustí do hlásání zdravotní reformy, ačkoli se nedokáží starat ani o svou rodinu nebo zastávat

nějakou funkci ve sboru. A co dělají? Pustí se do léčení pomocí zdravotní reformy, jako by zde mohli mít úspěch. Předstírají, že rozumí tomuto odpovědnému poslání a lidé jim svěří svůj život, ačkoli je to nanejvýš neodpovědné.

„Varuji před nováčky, kteří se pouštějí do léčení zdánlivě podle zásad zdravotní reformy. Nedej Bůh, abychom my měli být jejich pokusnými králíky! Není nás mnoho. Je to příliš neslavný boj, abychom v něm měli zemřít! Kéž nás Bůh před tímto nebezpečím ochrání! Takové učitele a „lékaře“ nepotřebujeme!“

Trojandělské poselství musí nést světu lid rozumný, který slouží Bohu ze zásady a který se dá vést Duchem svatým a slovem Božím. Pohnutkou jejich jednání je Kristova láska. Všestranně se vzdělávají, aby mohli tím více horlit pro Pána a získávat stále nové Kristovy následovníky.

Bůh svěřil evangelizaci světa lidem, kteří pracují v jeho jménu. Mají to být Kristovi spolupracovníci, kteří dokazují jeho něžnou, soucitnou lásku k hynoucím. Pracujte v upřímné snaze na záchraně duší. Poznáte, že při poskytování tělesné úlevy budete mít možnost posloužit i duchovním potřebám lidí.

Pán vám dá v této práci prospěch, neboť evangelium je Boží moc ke spasení. Musí však proniknout do všedního života, musí být prožíváno v praxi. Evangelium znamená sloučení křesťanské činnosti pro tělo i duši. Vzorem v tom má být práce Ježíše Krista.

VI. Závěrečné otázky

1. Které tři věci přišel Kristus dát člověku?
2. Jmenuj alespoň dvě podmínky vyslyšení modliteb!
3. Správně či nesprávně:
  - a) Ezechiáš byl uzdraven hrudou fíků,
  - b) slepý muž by nebyl uzdraven, kdyby si nesmyl s očí bláto,
  - c) Bůh mohl uzdravit Ezechiáše i bez fíků.

4. Doplň: Jelikož zákony přírody jsou zákony ----, je naší jasnou ----, tyto zákony ---- a ---- se jim.
5. a) Jmenuj druhy falešných „lékařů“, kteří ohrožují životy a zdraví milionů nemocných,
 b) jací lidé mají světu zvěstovat troandělské poselství,
 c) evangelium si dalo za cíl vrátit člověku zdraví těla i duše. Nikdo sice netvrdíme, že jsme dosáhli dokonalosti a úplného zdraví, ale přesto bychom měli v životě pozorovat růst a pokrok. Jak je tomu s tebou?

Mé rozhodnutí: S pomocí Boží chci být zásadním křesťanem v životě osobním, v rodině a ve společnosti. Chci správně reprezentovat světlo pravdy, jehož se církvi dostalo za tím účelem, abychom podle něj ve světě žili.

Odpovědi: 1. a) zdraví b) pokoj c) dokonalý charakter
 2. Nemocný musí přestat porušovat přírodní zákony, musí vyznat hříchy a napravit chyby. Musíme prosit o splnění vůle Boží, nikoli své a musíme tomu věřit. 3. a) nesprávně b) správně c) správně
 4. Božími, povinnostmi, pečlivě zkoumat, přizpůsobit se 5. a) šarlatáni a lékaři tolerující falešné zdravotní reformy b) rozumní lidé, kteří slouží Bohu ze zásady a dají se ovládat Duchem svatým a Božím slovem.